

REMINISCÈNCIES DE LA GUERRA: EXPERIÈNCIES FAMILIARS

AUTORA: IRENE COVES TIRADO

GRUP: B21

TUTOR: JOSEP MANEL GÓMEZ

ÍNDEX

PRÒLEG	5
CONTEXTUALITZACIÓ A NIVELL NACIONAL.....	6
CONTEXTUALITZACIÓ A NIVELL INTERNACIONAL (1929-1945).....	17
HISTÒRIES	19
1.HISTÒRIA D'AGUSTÍ COVES	19
1.1 INTRODUCCIÓ	19
1.2ANÀLISI DELS DOCUMENTS.....	20
A) INFÀNCIA	20
B) JOVENTUT	21
C)CASAMENT.....	22
D) ANYS 40	23
E) ANYS 50.....	32
F) ANYS 60	43
G) ANYS 70	48
1.3 ENTREVISTES	50
A) ENTREVISTA A AGUSTÍ COVES ROCHE.....	50
B) ENTREVISTA A MANOLI ALCALÀ	51
1.4 ANÀLISIS	53
A) INFÀNCIA I JOVENTUT.....	53
B) GUERRA CIVIL I EXILI.....	53
C) STALAGS.....	55
D) MAUTHAUSEN	56
E) EL CAMP A L'ACTUALITAT.....	61
F) GUSEN.....	62
G) EL CAMP A L'ALTUALITAT	63
H) JOAQUINA ROCHE.....	63
2. HISTÒRIA DE MANUEL TIRADO	64
2.1 INTRODUCCIÓ	64
2.2 ANÀLISI DELS DOCUMENTS.....	64
A) ANYS 50	64
2.3 ENTREVISTES	76
A) ENTREVISTA A MARIA.....	76
B) ENTREVISTA A DOLORS	77
2.4 ANÀLISIS	78

A) INFÀNCIA I JOVENTUT.....	78
B) GUERRA CIVIL	78
C) POST GUERRA I EMIGRACIÓ	78
D) VELLESA.....	79
3. HISTÒRIA DE LUÍS UROZ.....	80
3.1 INTRODUCCIÓ	80
3.2 ANÀLISI DELS DOCUMENTS.....	80
A) INFÀNCIA	80
3.3 ANÀLISIS	81
A) INFÀNCIA I JOVENTUT.....	81
B) GUERRA CIVIL	81
C) POST GUERRA	82
4. HISTÒRIA DE JOSÉ MARTÍN.....	83
4.1 INTRODUCCIÓ	83
4.2 ANÀLISI DELS DOCUMENTS.....	83
A) ANYS 80	83
4.3 ENTREVISTES	84
A) ENTREVISTA MARIA	84
B) ENTREVISTA A DOLORS	85
4.4 ANÀLISIS	86
A) INFÀNCIA I JOVENTUT.....	86
B) GUERRA CIVIL	86
C) POST GUERRA I EMIGRACIÓ	86
D) VELLESA.....	87
INSTITUCIONS I FUNDACIONS DE RECERCA	88
1. AGUSTÍ.....	88
1.1 ARXIU MEMORIAL DE MAUTHAUSEN	88
1.2 INTERNACIONAL TRACING SERVICE.....	88
1.3 DEUTSCHE DIENSTSTELLE (WASt).....	89
1.4 ARXIUS ESTATALS DE TRIER.....	89
1.5 NATIONAL ARCHIVES.....	90
1.6 ARXIUS DE LA CREU ROJA INTERNACIONAL.....	90
1.7 OFFICE NATIONAL DES ANCIENS COMBATTANTS ET VICTIMES DE LA GUERRE	91
1.8 CENTRE DOCUMENTAL DE LA MEMORIA HISTORICA	91
1.9 ARXIU HISTÒRIC DEL PCE	91

1.10	MEMORIAL I MUSEU DE ZAGAN	92
1.11	FUNDACIÓ SALVADOR SEGUÍ	92
1.12	ARXIU GENERAL DE LA REGIÓ DE MURCIA	92
1.13	SERVICE HISTORIQUE DE LA DEFENSE	92
1.14	MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA	93
1.15	DEPORTADOS.ES.....	93
1.16	ARXIU MILITAR DE BUNDES	94
1.17	ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA	94
1.18	OFFICE FRANÇAIS DE PROTECTION DES RÉFUGIÉS ET APATRIDES	94
1.19	ARXIU CONTEMPORANI	95
1.20	CORREU PERSONAL (jbr.bourbon@gmail.com).....	95
1.21	ARCHIVES DÉPARTEMENTALES DES PYRÉNÉES ORIENTALES	95
1.22	ARCHIVES NATIONALES	96
2.	LUÍS.....	97
2.1	ARXIU MILITAR D'ÀVILA.....	97
2.2	CENTRE DOCUMENTAL DE LA MEMORIA HISTORICA	97
2.3	CONSORCI MEMORIAL DELS ESPAIS DE LA BATALLA DE L'EBRE	97
2.4	ARXIU MILITAR DE GUADALAJARA	98
2.5	GERGAL	98
2.6	ARXIU HISTORIC D'OLESSA DE MONTSERRAT	98
2.7	ARXIU DE L'ABADIA DE MONTSERRAT	99
2.8	L'ARXIU DE MONISTROL DE MONTSERRAT	99
3.	JOSÉ	100
3.1	CENTRE DOCUMENTAL DE LA MEMORIA HISTORICA	100
3.2	ARXIU GENERAL MILITAR D'ÀVILA	100
3.3	ARXIU GENERAL MILITAR DE GUADALAJARA.....	100
3.4	ARXIU MILITAR DE SEGOVIA	101
4.	MANUEL	102
4.1	CENTRE DOCUMENTAL DE LA MEMORIA HISTÒRICA	102
4.2	ARXIU GENERAL DE LA REGIÓ DE MURCIA ¡Error! Marcador no definido.	
	VISITES.....	103
1.	AMICAL MAUTHAUSEN.....	103
	(Visita I).....	103
	(Visita II).....	104
	(Visita III)	104
	(Visita IV).....	104

(Visita V)	104
(Visita VI).....	105
2. FUNDACIÓ SALVADOR SEGUÍ	105
3. OBRA DE TEATRE ' UN CEL DE PLOM'	106
4. CONFERÈNCIA 'L'EXILI DEL 1939 EN L'EUROPA DE LES DIÀSPORES	106
5. CONSOLAT FRANCÈS	106
6. ARGELERS-SUR-MER.....	107
7. RIVESALTES.....	107
8. CURS 'LA GUERRA CIVIL, ELS INICIS DEL CONFLICTE (1936)'	107
9. MAUTHAUSEN MEMORIAL	108
10. GUSEN MEMORIAL	108
CONCLUSIONS.....	109
WEBGRAFIA.....	111
BIBLIOGRAFIA	113
ANNEXOS (adjunto)	

PRÒLEG

El meu treball consisteix en una investigació sobre el passat de la meva família, més concretament sobre els meus besavis centrant-me sobretot en el període de la Guerra Civil i posterior, encara que com més endavant es veurà s'expliquen altres fets, ja que el que he intentat ha sigut explicar les seves vides. La informació en la qual m'he basat per redactar el treball han sigut en la seva majoria fonts familiars i fonts arxivístiques.

La meva motivació per realitzar aquest treball ha sigut el meu interès per la història sobretot la contemporània però el ventall de possibilitats dins d'aquesta part de la història era molt extens i m'havia de centrar en una temàtica més concreta, escollir i com que els meus besavis van poder viure algun d'aquests fets com la Guerra Civil i la Segona Guerra Mundial, vaig decidir realitzar el treball d'aquesta temàtica.

La Guerra Civil Espanyola ha sigut un tema pel qual sempre he mostrat interès i per això em vaig centrar a realitzar la meva investigació al voltant d'aquesta temàtica però de nou les diferents vies d'investigació en aquest tema eren infinites. Fa anys em va fascinar que el meu besavi hagués estat a un camp de concentració, no me'n recordo realment com va sortir el tema, però vaig quedar impactada amb el fet que el seu nom sortís a un llibre que tenim a casa, *Els Catalans als camps Nazis* de l'escriptora Montserrat Roig. Així doncs ja em rondava pel cap realitzar-lo sobre aquest tema.

Un cop ens varen donar el llistat amb les possibles opcions vaig veure el títol del Departament de Ciències Socials 'Historia de la meva família' i em va fer pensar. Perquè no fer-ho de tots els meus besavis? (també havia sentit alguna que altra historia sobre ells a la guerra)

I aquests és l'enfocament que té el meu treball. El passat dels meus besavis durant la Guerra Civil i com aquesta els va canviar la vida.

Abans de començar el treball i fins i tot de la seva entrega, ja vaig començar a buscar informació sobre el meu besavi Agustí Coves Pastor, ja que vaig suposar que seria del qui més hem costaria trobar pel fet de no saber quin camí va fer a l'exili, només tenia coneixement que va morir a Güsen. Així doncs, abans embarcar-me en un treball que m'apassionava però del que no sabia si podria trobar suficient informació, vaig avançar-me per tal d'esbrinar-ho.

Així que una tarda de diumenge vaig dedicar-me a buscar per Internet tot el que pogués esbrinar per tenir una base de la qual partir, després d'hores i hores entrant en webs, en les quals em posava la mateixa informació (data de naixement, mort i poc més) vaig entrar a una anomenada MemorialGenweb que em va proporcionar més informació, abans d'arribar al camp va ser a un tipus de presó anomenada

Stalag i diguem que aquella tarda va ser quan vaig decidir realitzar el treball, ja que hem sentia molt orgullosa d'haver trobat una cosa nova que la família no sabia.

La meva hipòtesi és que el futur dels meus besavis va venir marcat per l'enfrontament polític i bèl·lic entre les democràcies i els feixismes no respectuosos amb els drets humans

CONTEXTUALITZACIÓ NACIONAL

No podem entendre el perquè d'una guerra civil al nostre país sense saber els antecedents d'aquesta, és per això, que hem de retrocedir segles, exactament fins a mitjans del segle XIX, per començar a veure els primers conflictes de la societat espanyola i els continus fracassos en intents de crear un estat modern i les dificultats que això va comportar, només així es pot comprendre perquè va tenir lloc aquesta guerra que va marcar un abans i un després al país així com a la societat espanyola a més de generar un gran ressò a l'àmbit nacional i mundial.

La Guerra del Francès que va enfrontar a Espanya i França, dos països en situacions diferents, podem establir-la com a punt de partida per veure un dels intents dels quals anteriorment parlàvem, el de la creació d'un estat liberal i modern que pogués estar a l'altura de les diferents potències europees. Aquesta guerra va tenir com a resultat la victòria espanyola gràcies a les guerrilles devastadores dutes a terme per població civil, bandolers i per últim amb l'ajut que va prestar l'exèrcit britànic per les confrontacions que aquest tenia amb la França de Napoleó. Aquesta victòria va donar pas a la creació de la primera constitució pròpia de la història contemporània espanyola: la de 1812 coneguda com 'La Pepa', que va permetre que Espanya passés de tenir un sistema de l'Antic Règim a tenir una societat liberal. Aquesta primera constitució es va aprovar i redactar a les Corts de Càdis i va determinar un model liberal d'estat, però no va estar a l'altura de la població, ja que tenia unes bases molt avançades per a una població que havia viscut sempre sotmesa. Amb el retorn de Ferran VII a Espanya, després de marxar a França i obtenir el poder gràcies a l'abdicació del seu pare, la constitució va ser abolida i es va restaurar l'absolutisme.

Encara que el projecte polític dels liberals no va tenir prou suport, les idees de llibertat havien arrelat a part de la població, per això va haver diversos aixecaments militars coneguts com a pronunciaments per tal d'obligar al rei a acceptar la constitució que havia sigut votada per sufragi universal masculí a L'estat.

Un d'aquests pronunciaments va tenir èxit, el de Riego l'any 1820 i va suposar el restabliment de la *Constitució del 1812* durant un període de 3 anys conegut com a Trienni Liberal. En aquest període els liberals es van dividir i això va provocar una situació de crisi constant que afavoria als absolutistes. A Catalunya hi va haver diverses insurreccions en contra del règim fiscal, ja que aquest era abusiu. El trienni va finalitzar amb la intervenció de la Santa Aliança, una aliança firmada entre L'imperi Austríac, el rus i Prússia que pretenia acabar amb revolucions liberals a Europa intervenint militarment. En el cas espanyol, va ser enviat l'exèrcit conegut com els Cent Mil Fills de Sant Lluís que va ser l'encarregat de fer recuperar al rei el poder absolut.

Amb la recuperació del poder va començar la dècada ominosa, caracteritzada per la repressió. A Catalunya va tenir lloc la *revolta dels malcontents* en contra de Ferran VII per la seva política, el rei va respondre sense contemplacions i de manera sanguinària per esclafar aquesta revolta.

Ferran VII, havia tingut només filles i la Llei Sàlica impedia regnar a les dones, això va provocar l'aparició de dos sectors diferents, els que eren a favor d'Isabel, la filla de Ferran que podia regnar gràcies a la derogació de la llei sàlica abans de la mort del seu pare; i els que eren a favor de Carles, el germà de Ferran VII, un corrent ultrareialista procarlí contrari a Ferran VII i que esperava aconseguir el poder. Aquest trencament i confrontació va donar pas a tres guerres civils, conegudes com a *guerres carlines*, que foren molt violentes, i al mateix temps van tenir lloc les regències. La primera regència va ser la de Maria Cristina que després de la mort de Ferran VII es va convertir en regent degut a la curta edat de la filla amb el suport dels moderats de l'absolutisme i dels liberals moderats. Encara que els liberals progressistes van intentar restablir la *Constitució del 1812* es va redactar una altra constitució, la de 1837, amb moltes menys llibertats que la firmada a les Corts de Cadis.

Després de la victòria enfront els carlins es va convertir en nou regent Espartero, que no va poder estabilitzar la situació política i, afeblit, el van fer fóra del poder la coalició de moderats i una part dels progressistes.

El període de les regències va finalitzar quan Isabel II va assumir les responsabilitats del regnat i va donar pas a una nova etapa coneguda pel bipartidisme entre el partit de Narváez i O'Donell.

El sistema, però, era massa rígid i tancat i amb la Revolució de Setembre de 1868, també coneguda com 'La gloriosa', es va acabar amb el regnat d'Isabel i tots dos partits es van tancar en la censura i en repressió, incapaços de solucionar els problemes existents al país, com ho era per exemple la forta crisi econòmica i social. El fet que Isabel fos destronada va permetre que el país s'obris a llibertats polítiques i sindicals.

Al mateix temps que al país es va restaurar el règim moderat i durant la continuïtat d'aquest, Espanya va ser incapaç com a metròpoli de continuar mantenint el seu imperi i per aquesta causa i la de les aspiracions d'independència dels territoris van ser els factors que van provocar insurreccions impossibles de combatre i van tenir com a resultat la pèrdua de la majoria de les colònies espanyoles d'Amèrica.

La revolució de Setembre, que va donar pas a una nova etapa coneguda com el Sexenni Revolucionari, va tenir com a impuls definitiu l'esquadra ancorada al port de Cadis que havia de marxar a Amèrica a lluitar en contra de les insurreccions de les colònies, va donar pas a la formació d'un nou govern provisional amb la

presidència del general Serrano, l'home que havia tingut un gran paper durant la 'Gloriosa'.

Amb les eleccions de 1869 els monàrquics van obtenir una majoria absoluta i es va començar a redactar una constitució monàrquica. Abans de l'elecció d'un nou rei, el general Serrano va ser regent durant un període d'aproximadament dos anys i el cap de govern va passar a ser el general Prim.

L'elecció d'un nou monarca no va ser fàcil, ja que hi havia molts interessos a l'àmbit internacional per ser el nou rei d'Espanya, finalment va ser Amadeu de Savoia qui va acceptar l'oferiment. EL seu regnat, però, no va tenir prou suport polític ni social i cansat de l'actitud dels diferents partits, molt d'ells dividits per l'elecció del nou monarca, va acabar abdicant incapaç de controlar la situació de desunió.

Aprofitant el fracàs d'Amadeu I va tenir lloc la *Tercera Guerra Carlina*, que proposava com a candidat a la corona a Carles VII que oferia una nova imatge del carlisme: Aquest conflicte va tenir lloc als principals escenaris d'influència carlista, un d'ells Catalunya. Finalment aquest moviment va perdre la força que tenia i va ser derrotat anys després gràcies a l'esforç bèl·lic del govern.

D'altra banda l'abdicació d'Amadeu va afavorir la proclamació de la I República, un període amb una duració molt curta i que va tenir dificultats per establir-se a causa dels nombrosos problemes interns i externs. Un dels projectes que va voler dur a terme va ser la realització d'una constitució federal per trencar amb la centralització de l'estat i donar autonomia als diferents estats que formaven la República, aquest projecte no es va poder realitzar per la crisi.

La negació a la realització d'un estat federal va tenir com a resultat el moviment cantonalista que va realitzar diferents insurreccions arreu de l'estat. Amb l'abdicació del president de la República per les crítiques obtingudes per la poca fermesa contra les insurreccions, va formar govern el nou president i finalment va acabar restablint l'ordre mitjançant la força davant les diferents insurreccions.

El general Pavia, partidari de la política de mà dura, va acabar realitzant un cop d'estat sense gairebé resistència i va començar una dictadura que va posar fi a la República.

Cánovas, el líder del Partit Conservador, va iniciar el projecte conegut com *la Restauració* i va defensar els interessos polítics d'Alfons, fill de la reina Isabel II per el seu retorn a Espanya, Cánovas, però, volia que Alfons recuperés la corona per mitjà d'un moviment popular. Malauradament Martínez Campos va protagonitzar un cop d'estat per tal d'accelerar aquest procés l'any 1874 i va proclamar a Alfons XII rei de tots els espanyols. Amb la seva arribada es va redactar una nova constitució on el rei conservava molt poder i restringia drets dels ciutadans.

Per tal que l'oposició del govern no recorris a la força, els dos partits dinàstics van pactar un bipartidisme, el qual es basava en l'alternança pactada dels governs, els quals doncs no eren fruit d'unes eleccions i si els resultats no eren els desitjats, es manipulaven, hi havia doncs una manipulació electoral. A la mort d'Alfons XII van firmar el Pacte d'El Pardo per instaurar la regència de la seva dona que estava embarassada del futur rei Alfons XIII.

L'oposició del moment eren els partits republicans i el nou partit fundat basant-se en un corrent de pensament socialista, el PSOE. Durant la Restauració, la societat cada cop tenia més problemes per l'augment dels preus i la precarietat dels treballs i molt estats conscients d'això van elaborar legislacions socials. En el cas espanyol, durant el període de la Restauració va haver-hi una primera etapa més restrictiva però a partir de l'any 1887 la Llei d'Associacions va obrir una etapa més tolerant.

Una altra etapa important dins de la Restauració són els regionalismes que van acabar convertint-se en el cas basc i català en nacionalismes. El que pretenien aquests moviments eren la defensa de les tradicions i de la llengua del territori. El cas català va acabar evolucionant i convertint-se en un moviment de reivindicació nacional catalana i defensa dels valors històrics i culturals durant el que es va dir *Catalanisme*. Fruit d'aquest catalanisme polític van aparèixer *La Unió Catalanista*, que va proposar les *Bases de Manresa*, un document que proporcionava a Catalunya una àmplia autonomia tant política com econòmica.

El desastre del 98, amb la pèrdua de les últimes colònies de l'antic imperi colonial com Cuba, Puerto Rico i Filipines, va suposar un gran fracàs pel país. Aquests esdeveniments van obrir una gran crisi al país i van demostrar la incapacitat de l'estat davant la pèrdua contra l'exèrcit nord-americà en la seva participació per promoure la independència de Cuba, una guerra molt desigual.

Cal esmentar també en el camp de la literatura espanyola, l'aparició de la Generació del 98, com a protesta per la situació tan devastadora d'Espanya, amb figures com Antonio Machado, un dels pertanyents de 'La Institución Libre de Enseñanza', que va tenir un gran paper en el camp de l'educació i la cultura

Ens trobem doncs que a finals del segle XIX tots els països de l'Europa mediterrània (Espanya entre ells) tenen un gran endarreriment respecte a la resta de potències. A començament del segle XX a Espanya la població va tendir a desplaçar-se a les zones urbanes i un alt percentatge ho va fer cap a l'estranger. Durant aquest període també el país pateix unes fortes desigualtats socials.

La societat del moment es dividia entre tres classes diferents, l'alta la mitjana i la baixa. L'alta era la menys nombrosa i la integraven la vella aristocràcia, els terratinents, els magnats de l'economia i els dirigents de l'exèrcit. La mitjana estava formada per petits o mitjans propietaris rurals, professions liberals i

personal de l'administració. La gran majoria de la població, però, formava part de la classe baixa i en gran part eren treballadors dels camps.

Després del desastre de 1898 van aparèixer alguns polítics que van voler aplicar fórmules polítiques noves inspirades en el Regeneracionisme. Finalment però la Regència de Maria Cristina va finalitzar i va començar el regnat d'Alfons XIII l'any 1902, un regnat on el monarca va ser un rei molt intervencionista, fet que es va anar accentuant amb el temps. El sistema de la Restauració va tenir moltes dificultats per mantenir-se, els dos grans partits no estaven tan units, el sindicalisme començava a tenir un gran ressò i la constitució no estava adaptada per als nous temps de modernització, així doncs va ser un moment de molta inestabilitat política.

L'any 1903 Espanya va emprendre de nou una campanya colonial a la zona del Marroc, no va haver-hi però més que desastres militars i una vegada rere altre i cada cop feien falta més homes. Les tropes es van reclutar, en la seva majoria, a Catalunya, com a càstig per ser una zona revolucionària. L'any 1909 es va constituir un comitè revolucionari de vaga format per diferents representats per encendre als sectors populars a anar en contra d'allò que els feia patir com per exemple l'església. Durant aquesta revolta es van produir diferents incendis a edificis religiosos i es van realitzar barricades arreu de la ciutat. Es va perdre el control de la situació però finalment es va pacificar la ciutat, amb una duríssima repressió. Les conseqüències d'aquest fet van ser diverses, entre elles la radicalització de l'obrerisme i la creació d'odis.

L'any 1914 amb l'esclat de la Primera Guerra Mundial, Espanya es va declarar neutral. L'economia espanyola però es va veure estimulada ja que les potències implicades en el conflicte necessitaven productes exteriors. Aquest gran creixement es va produir sense regulacions ni intervencions directes de l'estat i van afavorir molt l'economia.

A la vegada que la gran guerra succeïa a Espanya, la Restauració va entrar novament en crisi, ja que era evident que el sistema polític no representava els interessos econòmics del país. Un dels altres conflictes que va afectar-la va ser el conflicte social existent al país.

L'acció colonial espanyola al Marroc, que va provocar una despesa extraordinària i moltes derrotes va acabar provocant també un impacte sobre l'opinió pública molt important, aquest fet va provocar que la Restauració entrés en un estat total de crisi, ja que fins i tot s'implicava al rei a la comissió de responsabilitats que es va crear per tal d'aclarir quina gent estava implicada.

Aquesta profunda crisi doncs va afavorir el cop d'Estat de Primo de Rivera, capità general de Catalunya, al qual el rei Alfons XIII i l'exèrcit van donar suport. Aquesta dictadura es pot dividir en dues parts diferents. Durant els dos primers anys de la seva dictadura, de 1923 a 1925 els militars es varen fer càrrec dels

diferents governs, després d'un viatge a Itàlia va veure que la seva promesa de conservar el poder durant només tres mesos no la compliria ja que cada vegada el Dictador va anar intervenint en més sectors. Durant la segona part de la dictadura Primo de Rivera va crear un govern de civils i va realitzar diferents accions com la creació de carreteres nacionals. Un dels grans objectius del dictador va ser acabar amb el catalanisme, per la qual cosa durant la seva estada al poder va haver-hi censura en molts aspectes de la llengua catalana i es van clausurar moltes institucions. Encara que primerament no va haver-hi molta oposició contra el règim, aquesta va anar creixent amb el temps fins a tal punt que Primo de Rivera va ser apartat del poder l'any 1930.

Amb la finalització d'aquesta dictadura, el rei va voler continuar controlant la situació política i va anomenar a Berenguer el nou cap de govern, a partir d'aquest moment va començar un període al qual van anomenar 'Dictablanda', i va ser durant aquest temps que l'oposició es va reorganitzar i es van reunir per pactar una estratègia per proclamar la república.

LA SEGONA REPÚBLICA

Després que aquests grups opositors es reunissin a Sant Sebastià i de crear el comitè revolucionari, van posar en marxa un moviment revolucionari per tal de fer caure la monarquia. Aquest comitè va acabar empresonat i el rei va substituir a Berenguer per Aznar, almirall va rebre l'ordre de convocar unes eleccions municipals. Aquestes eleccions de 1931 van ser molt més que unes eleccions municipals, varen ser un plebiscit a favor o en contra de la monarquia.

Els resultats però van ser contradictoris, a les grans ciutats hi va haver un triomf republicà mentre que a altres zones no va ser així (caciquisme). Aquestes eleccions van donar pas a un canvi, la proclamació de la Segona República. A Catalunya Francesc Macià va proclamar la República Catalana dins de la Federació de Repúbliques Ibèriques, les manifestacions no es van reprimir degut a l'alta participació popular i el rei va marxar a l'exili.

A partir d'aquest moment el comitè revolucionari es va convertir en el govern provisional de la República fins que es van celebrar les eleccions, que van donar un resultat a favor de la conjunció republicanosocialista i es va començar a redactar una nova constitució. Aquesta va incloure molts canvis com la separació entre l'Església i l'Estat. A més a més també va incorporar molts drets individuals o col·lectius avançats. Aquests canvis van provocar l'aparició d'una oposició des del primer moment.

Des del primer moment van dur a terme el projecte modernitzador els partits d'esquerres, fet que va ser molt difícil, ja que a nivell mundial estava havent-hi una gran crisi, la del període d'entreguerres (crisi econòmica a partir del crack de Wall Street, crisi de les democràcies), i a nivell nacional no tenien suficient suport social, tot i que Catalunya era l'excepció. Finalment davant de tantes dificultats es

va decidir no realitzar noves eleccions i mantenir el mateix govern i Corts després d'un primer intent de cop d'estat dut a terme pel general Sanjurjo. Durant aquest bienni anomenat *reformista*, governat per partits d'esquerres entre 1931 i 1933, es van realitzar molts canvis i reformes a diferents nivells. Les més importants varen ser la reforma militar, la política religiosa, la reforma agrària i l'autonòmica.

1. Reforma militar: L'exèrcit podia fer perillar l'existència de la República, ja que sempre havia estat vinculat a la monarquia. Per això, van reduir els components d'aquest, van limitar l'accés a ser oficial modernitzant els estudis i van reduir els pressupostos desorbitats que aquest rebia.

2. Reforma 'religiosa': Van declarar a l'estat laic i van legalitzar el divorci i el matrimoni civil. A més van treure molts aspectes que abans tenia l'església al seu poder com l'educació.

3. Reforma agrària: Espanya era un país rural en la seva majoria i les terres massivament pertanyien a grans terratinents, hi havia doncs una gran descompensació. Aquesta reforma el que pretenia era expropiar sense o amb compensacions aquests terrenys, malauradament degut a la lentitud del procés i altres factors com la resistència dels propietaris van fer que els resultats fossin mínims

4. Reforma autonòmica: EL primer territori a rebre l'autonomia va ser Catalunya després de presentar el seu projecte a les Corts i, després de treure alguns dels punts que tenia, va ser aprovat; el següent territori va ser el País Basc i per últim el País Valencià i Galícia un cop va esclatar la Guerra civil.

Moltes d'aquestes reformes van provocar un creixement de gent opositora a aquest nou període anomenat República.

EL bienni d'esquerres va entrar en crisi l'any 1933 després de no complir les seves expectatives i promeses. Aquest fet va provocar que la població tingués un descontentament permanent i que hi hagués nombrosos enfrontaments. A més a més també van aparèixer tensions dins del mateix govern. Aquestes crisis van provocar que les forces de dreta s'enfortissin i que apareguessin nous partits, alguns d'ells amb elements feixistes, com per exemple la Falange. També l'any 1933 es van convocar unes noves eleccions després de dissoldre les Corts.

Aquestes noves eleccions, on es va incorporar el vot de la dona, van donar com a resultat la victòria de la dreta, encara que no a Catalunya. Les reformes que va realitzar aquest nou govern van ser contràries a totes les que el govern republicà havia realitzat durant el bienni progressista als àmbits de l'Església, l'agricultura i el món laboral.

L'any 1934 van començar les primeres vagues generals en contra del govern i van tenir lloc els anomenats *fets d'octubre del 34* per por a que succeís el mateix que a Alemanya amb la creixuda de les forces de dretes amb feixistes declarats dins

d'aquestes. Tot va començar a Astúries amb un moviment revolucionari protagonitzat per miners, aquest van ocupar grans poblacions i van fer reformes a aquests territoris, el govern veient el perill d'aquest fet va encarregar la repressió d'aquesta revolta al general Francisco Franco que va aplacar la situació de manera brutal. Al mateix temps que succeïa això a Astúries, a Catalunya el president Lluís Companys va declarar l'Estat català dins de la República Federal Espanyola i el govern central va actuar també de manera ràpida ocupant el Palau de la Generalitat.

Després d'aquests fets el govern va continuar amb les seves contrareformes, una d'elles va ser suspendre l'Estat d'Autonomia de Catalunya i empresonar a tot el govern català incloent al president; al mateix temps van acabar sortint nombrosos casos de corrupció que van implicar al president Lleroux. Tots aquests escàndols van provocar una crisi política i es van fixar una nova data per realitzar eleccions l'any 1936.

Aquestes noves eleccions van donar com a resultat una nova victòria del front d'esquerres, amb el retorn de les esquerres al poder, i es va posar en marxa la política reformista que hi havia hagut durant el bienni progressista, tot i que es van reprendre de manera tímida. El nou govern va retornar l'autonomia a Catalunya i va amnistiar al president Companys. Aquests fets van provocar que augmentessin els complots de les dretes amb el suport de l'Església i l'exèrcit, per contra el govern que era coneixedor de tots aquests fets i moviments no va aturar-lo actuant amb fermesa, ja que pensaven que podrien dominar ràpidament la situació, però el cop d'Estat ja estava sent planejat i dirigit pels conspiradors, el més conegut d'ells Emilio Mola. Aquest aixecament militar finalment es va precipitar amb l'assassinat de José Calvo Sotelo, el dirigent del Bloque Nacional, partit dretà i va tenir lloc el juliol de 1936. El cop d'estat es va realitzar de manera escalonada i va començar al nord d'Àfrica el 17 de juliol i va saltar a la península el 18 i va finalitzar el 19.

LA GUERRA CIVIL

No hauria hagut una guerra civil a Espanya si el cop militar hagués triomfat a tot arreu, o tot el contrari si no hagués triomfat enlloc, el cas va ser que aquest aixecament en contra del govern democràtic escollit pels ciutadans, es va trobar amb resistència a diferents punts del territori espanyol i va començar una llarga guerra de 3 anys que va dividir el país en dos deixant grans ferides obertes.

Podem veure com el cop d'estat va tenir resultats molt diferents, va triomfar a les zones de Navarra, la majoria de Castellà la Vella, Galícia, part d'Aragó i capitals provincials com Sevilla, Oviedo i Vitòria entre d'altres. A la resta del país la rebel·lió es van poder controlar i va ser vençuda. A Barcelona es va aconseguir dominar la situació gràcies a que la Generalitat estava preparada amb les guàrdies d'assalt, la guàrdia civil i grups de civils armats. Però els bàndols eren irreconciliables i no es va poder evitar un conflicte més gran.

La guerra va enfrontar a dos bàndols l'anomenat *bàndol nacional*, contraris al govern republicà i el *bàndol republicà*, fidel a la República. El pla dels insurrectes era el de realitzar un cop ràpid però veient el fracàs d'aquest van realitzar les primeres operacions orientades bàsicament en controlar l'estret de Gibraltar per poder passar les tropes del nord d'Àfrica a la península. Un cop allà prendre Sevilla per tal d'enllaçar Andalusia i Castella (ajuntant així les tropes de Mola amb les tropes africanes) per tal de continuar avançant i prendre finalment Madrid, la capital republicana. Però un cop van arribar allà, van trobar més resistència de la planejada i no van poder conquerir aquest territori. Un tercer atac va ser a la zona industrial del nord.

Arribats a l'any 1937 es va preveure que la guerra seria llarga i es va notar un gran desequilibri de les forces confrontades. Al bàndol nacional l'exèrcit es trobava molt més organitzat i armat, ja que comptava amb la col·laboració de l'Alemanya nazi de Hitler i la Itàlia feixista de Mussolini. Aquesta intervenció a la guerra civil espanyola per part de les dues potències que anys després van participar en la Segona Guerra Mundial els va servir d'assaig.

Tot el contrari va succeir al bàndol republicà que comptava amb un exercit molt més desorganitzat amb armes no adequades i sense formació ni disciplina militar ja que les milícies creades pels sindicats i partits no estaven ben preparades i l'exèrcit s'havia vist reduït i no es va crear un exercit popular fins a mitjans del 1937, a més a més no va rebre cap suport de les democràcies europees, ja que aquestes van signar el Comitè de No-intervenció per tal d'evitar més tensió, només van rebre ajuda de La Rússia comunista de Stalin, ajut que va costar molts diners, i de Mèxic. També s'hi van sumar les anomenades Brigades internacionals un cos de voluntaris d'arreu del món que es van organitzar en unitats militar en la defensa de la república.

Durant aquest any el bàndol nacional va ocupar tot el nord de la península i van realitzar episodis molt violents com per exemple el bombardeig de Guernica. EL bàndol republicà va llençar dues ofensives a la zona central de la península però que malauradament no va permetre aconseguir consolidar cap zona important, només la zona de Terol.

Població civil

A les guerres, la població sempre pateix els efectes de la guerra, en el cas de la guerra civil espanyola no va ser diferent, les paraules que podrien definir la situació de la població del moment són por i fam.

Situació política

Zona republicana: durant la primera meitat de la guerra el govern va estar en mans del socialista revolucionari Francisco Largo Caballero que després de molts esforços va establir un exercit regular més organitzat en comptes de milícies dels

partits i sindicats. Durant la segona meitat i fins a la finalització de la guerra el president va ser el socialista Juan Negrín que va sobreposar la necessitat de primer guanyar la guerra abans de fer la revolució per això la seva màxima prioritat va ser la d'aconseguir un exèrcit popular regular sota un únic comandament.

Zona franquista: L'any 1936, Franco va ser anomenat cap de govern i 'Generalísimo' per tal d'evitar divisions polítiques internes i dirigir les operacions militars. L'any 37 es va fundar el partit únic i al 38 es va constituir el primer govern presidit per Franco.

Finalment l'any 1938 després de les nombroses derrotes al Front de Madrid per part de l'exèrcit de Franco, va decidir concentrar les seves tropes al front d'Aragó però finalment va acabar amb una victòria republicana, aquesta victòria va durar ben poc, ja que Franco va planejar una nova ofensiva cap a l'est i va acabar conquerint de nou Terol. Després de la presa d'aquesta ciutat l'exèrcit nacional es va centrar en una nova ofensiva la d'aïllar Catalunya de València. Davant l'avenç imparable de les tropes de Franco l'exèrcit republicà va realitzar un atac sorpresa contra les tropes rebels creuant l'Ebre. La batalla de l'Ebre va ser una de les més importants i ferotges de la guerra que va acabar amb l'última esperança republicana .

A partir d'aquest moment va començar la retirada de militars i civils davant la derrota pròxima, ja que l'exèrcit franquista avançava imparablement sobre Catalunya.

L'1 d'abril de 1939, després de prendre Madrid, la guerra civil espanyola havia acabat.

'Alfinal de la guerra llega la victoria i no la paz'

CONTEXTUALITZACIÓ INTERNACIONAL (1929-1945)

Ens situem al període posterior al Crack del 29, a la Gran Depressió, que no només afecta als Estats Units, sinó a tot el món per la dependència de la resta de països sobre aquesta potència. Després de la finalització de la Primera Guerra Mundial. Els alts nivells d'atur provoquen un augment de la pobresa, durant aquest període també hi ha una caiguda de la inversió, deflació i grans moviments migratoris. A poc a poc hi ha una lenta recuperació econòmica i és quan apareixen els feixismes com a reacció a la crisi a països com Itàlia i Alemanya, països que havien estat en pèssimes condicions després de la finalització de la Gran Guerra a causa del Tractat de Versalles.

La Segona Guerra Mundial, el conflicte que va implicar a gairebé el món en la seva totalitat, va ser en part conseqüència de la mala resolució del conflicte de la Primera Guerra Mundial. Hitler va ocupar el poder després de la inestabilitat de la República de Weimar i la radicalització del nacionalisme alemany i va ser anomenat Führer. Després de diverses actuacions en territoris estrangers (com la guerra civil espanyola proporcionant ajuda al bàndol nacional) per part de Hitler i Mussolini i de la quietud de la resta de potències aliades, Hitler va annexionar-se Àustria i Txecoslovàquia i durant aquest mateix any, l'any 1938 va firmar el pacte de no-agressió amb la Unió Soviètica per no trobar-se en la mateixa situació que a la Primera Guerra Mundial. L'1 de Setembre va ordenar l'ocupació de Polònia i va ser quan França i el Regne Unit van declarar la guerra a l'Alemanya de Hitler. La unió Soviètica va aprofitar també per envair territoris. Durant l'any 1940 gràcies a la tàctica de 'La guerra llampec' i la marina alemanya van ocupar un gran nombre de territoris.

En només deu dies les tropes alemanyes amb ajuda de la seva força aèria van ocupar tres quartes parts de França i van fer que les tropes britàniques que eren a França es retiressin a Dunkerque cap a la Gran Bretanya. França i Alemanya varen firmar llavors un plebiscit i només va quedar lliure la França de Vichy que era un el govern tenia la seu. El Regne Unit va ser l'únic país que va continuar en lluita contra Hitler i va patir nombrosos bombardejos durant mesos, ja que Hitler planejava una invasió que va haver de posposar a causa de la victòria anglesa de la Batalla d'Anglaterra.

Durant 1941 Alemanya i Itàlia van continuar envaint territoris de l'est d'Europa, va ser a aquest mateix any quan Hitler va trencar el pacte que tenia amb la Unió Soviètica i va atacar-la.

Amb el temps les tropes alemanyes van anar retirant-se d'algunes zones, ja que esperaven un atac per l'oest per part de les forces aliades (els Estats Units després dels bombardejos a la Pearl Harbor per part dels japonesos havia entrat en guerra

contra les potències de l'Eix) l'atac però no sabien on seria, va ser finalment el 4 de juny de 1944 quan va tenir lloc l'operació Dynamo dirigida per Eisenhower. AL mateix temps la Unió Soviètica també havia entrat a formar part del bàndol aliat i estava atacant per l'est. Les forces aliades van continuar avançant fins a arribar a Berlín, defensada com a últim recurs del Führer per menors i gent gran. Davant de la desesperació Hitler es va suïcidar el 30 d'Abril i el 8 de Maig Alemanya va firmar la rendició la Segona Guerra Mundial havia finalitzat.

HISTÒRIES

1.HISTÒRIA D'AGUSTÍ COVES

1.1 INTRODUCCIÓ

Partia amb la informació que el meu pare sabia d'haver escoltat a la seva família, no molta, ja que durant aquella època no es parlava, així doncs ell sabia que a un poble de França va ser capturat pels alemanys, encara que li van advertir que no sortís. D'allà va ser enviat a Mauthausen i al cap de pocs dies a Gusen on va morir. La informació no era abundant però suficient per començar una investigació.

Vaig entrar a una pàgina web anomenada deportados.es, aquesta m'ha ajudat molt per saber els diferents llocs on podia trobar informació no només en l'àmbit nacional sinó també internacional, així doncs he seguit molt dels passos que ells van realitzar en el seu moment per tal de trobar informació sobre un familiar. A més, llegir el que diuen és molt interessant i m'he sentit identificada, ja que moltes vegades és molt difícil trobar informació, però no t'has de donar per vençut. Aquesta és la seva presentació la qual em va impressionar des del primer moment

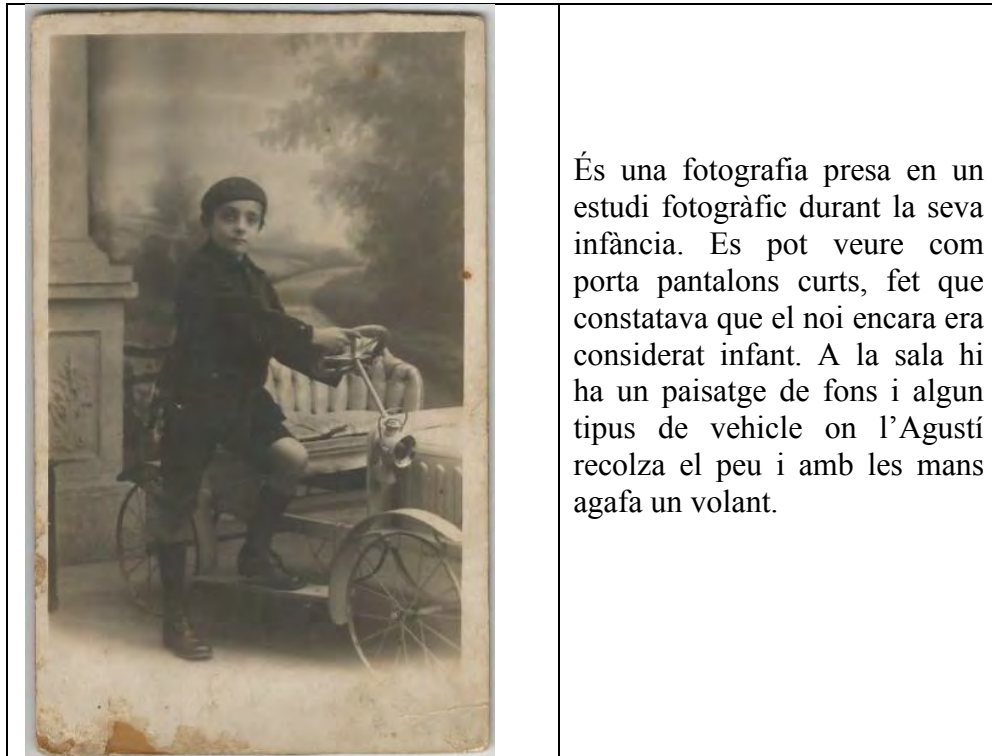
<<Esta web no sería necesaria en naciones como Francia, Bélgica, Holanda o la mismísima Alemania. Cuando se cumplen 70 años del fin de la barbarie nazi, solo hay un país en el mundo en el que sigue habiendo calles y plazas dedicadas a la memoria de personalidades fascistas. Solo hay un país en el mundo en el que el Gobierno participa en homenajes a las unidades militares que ayudaron a Hitler a destruir Europa y a aniquilar a millones de personas. Solo hay un país en el mundo en el que se niega justicia y reparación a las víctimas de un régimen totalitario. Solo hay un país en el mundo en el que los documentos oficiales de toda una época no están en los archivos públicos, sino que permanecen en manos de fundaciones (legales, por cierto) que llevan el nombre de un dictador y de sus lugartenientes. Solo hay un país en el mundo en el que se sigue dando la espalda a quienes fueron torturados y asesinados por defender la libertad y por luchar contra el nazismo. Ese país, lamentablemente, es el nuestro y esa es la razón principal que nos ha empujado a crear esta humilde página. >>

1.2ANÀLISI DELS DOCUMENTS

A) INFÀNCIA

-Fonts Familiars

1. Fotografies

Tipus de document	Certificat de naixement
Fonts	Familiar
Autoria	Registre Civil del Ministeri de Justícia
Datació	Original de 1909 Documentació datada al 1978
Contingut	Data de naixement de l'Agustí, noms dels pares i el lloc (Barcelona) Constatar la repetició del nom d'Agustí entre la família, per tant és un nom de tradició familiar.
Règim polític	Estat bipartidista (P. Conservador i P. Liberal) Monarquia constitucional
Moment històric	Restauració borbònica (Regnat d'Alfons XIII de Borbó)

Tipus de document	Certificat de l'acta de naixement
Fonts	Familiar
Autoria	Registre civil de Barcelona (Ministeri de Justícia)
Datació	04.04.2016
Contingut	Data de naixement de l'Agustí, lloc on va néixer així com el nom sencer de L'Agustí, Agustín-Francisco-Juan, també consta el nom i cognoms dels pares.
Règim polític	Estat bipartidista (P. Conservador i P. Liberal Fusionista) Monarquia constitucional
Moment històric	Restauració borbònica (Regnat d'Alfons XIII de Borbó)

B) JOVENTUT

-Fonts familiars

2. Fotografies

	<p>En aquesta fotografia l'Agustí duu la vestimenta pròpia de la comunió, fet que es veu constatat per la presència de figures religioses a la sala/estudi on va ser presa de fotografia. Per aquesta figura podem saber que la família era catòlica.</p>
---	---

C)CASAMENT

-Fonts familiars

3. Fotografies

Tipus de document	Certificat de Matrimoni
Fonts	Familiar
Autoria	Registre Civil
Datació	20.12.1929
Contingut	Al document consta del nom de tots dos, les respectives edats que tenien al casar-se, el nom dels pares i on estaven els dos domiciliats. També inclou l'estat civil tant de l'Agustí com de la Joaquina.
Règim polític	Dictadura militar (Primo de Rivera)
Moment històric	Restauració borbònica (Regnat d'Alfons XIII de Borbó)

D) ANYS 40

-Fonts Familiars

4. Fotografies

	<p>És una fotografia presa segons fonts familiars un vegada ja va arribar a França després del seu trajecte d'exili.</p>
--	--

Tipus de document	Carta
Fonts	Familiar
Autoria	Agustí Coves Pastor
Datació	12.08.1940
Contingut	La carta escrita per Agustí des de l'Stalag VIII C de Polònia va dirigida a la seva mare Rosa, i en aquesta dóna rècords a tota la família en especial a la seva dona i fills i felicita a la seva mare pel seu sant, respecte a ell declara que està com sempre. Dóna la sensació que tenien un límit de paraules per escriure, ja que ignora molts articles que es sobreentenen. La carta a més de tenir el segell del camp de presoners, també té un de la censura militar.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Carta
Fonts	Familiar
Autoria	Agustí Coves Pastor
Datació	19.10.1940
Contingut	En aquesta carta, molt més breu que l'anterior Agustí escriu de nou a la seva mare per dir que ha rebut una carta de Margarita i de nou dona molts records a la seva dona Joaquina i als seus fills, als quals esmenta el seu nom en diminutiu, i s'acomiada de tots. La carta conté 4 segells diferents dels quals dos són llegibles, un del mateix Stalag i l'altre de la direcció general de seguretat. També es possible visualitzar les paraules 'granero viejo' escrites en un altre color a la carta.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Mapa
Fonts	Familiar
Autoria	Agustí/Adolfo
Datació	Sense datació (possiblement 1939/41)
Contingut	La font és un mapa de França en el qual hi han esmentats diferents llocs del país i voltants escrits a mà pel propietari (en francès), el qual indica el camí realitzat des de l'exili fins a Dunkerque, ho indica amb una fletxa.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Carta
Fonts	Familiar
Autoria	Agence Centrale des Prisonniers de Guerre
Datació	14.11.1946
Contingut	La carta dóna les condolences a Joaquina per la mort del seu marit. La mateixa carta conté les dades personals d'Agustí i tots els trasllats que va realitzar d'ençà que va ser capturat fins a la seva mort. També conté els diferents números de matrícula que va rebre a tots els camps per on va passar.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
Fonts	Familiar
Autoria	Comitè internacional de la Cruz Roja 'El Duque Hernani'
Datació	2.12.1946
Contingut	La carta és una resposta a una carta enviada prèviament per Joaquina preguntant pel seu marit, ja que aquesta com a resposta la carta declara que el seu marit, Agustí Coves Pastor va morir al camp de concentració de Gusen, la carta està firmada per 'El Duque de Hernani'.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

5. Fotografies

Tipus de document	Fitxes
Fonts	Documental
Ubicació	Ministeri de la defensa de Caen
Autoria	-
Datació	No datada (possiblement 1939/41)
Contingut	El document presenta diferents fotocòpies de petits documents relacionats amb Agustí Coves Pastor, a més de contenir informació personal com el nom, la data de naixement, el carrer on vivia i el nom de la seva dona, també consta el lloc on va ser capturat pels alemanys, el número de companyia de treballadors estrangers a la qual pertanyia així com les dates d'entrada i sortida dels diferents Stalags on va ser prèviament abans de l'entrada al camp de concentració, també dona a conèixer els diferents números de matrícula que va rebre.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Mapa
Fonts	Documental
Ubicació	Arxius de Trier
Autoria	-
Datació	No datada
Contingut	El document adjuntat a la carta conté el mapa del Stalag XII D que hi havia a la ciutat de Trier, el mapa mostra la distribució que tenia el camp. El document adjuntat és una fotocòpia d'una de les pàgines d'un llibre que parla sobre l'Stalag. Gràcies a la imatge podem veure com una part del camp era igual a un costat i a un altre, mentre que una segona part és irregular i té una distribució diferent.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	International Tracing Service
Autoria	Gabriela Silvia
Datació	13.04.2016
Contingut	La carta conté informació sobre l'estada d'Agustí al camp de concentració de Mauthausen i posteriorment el de Gusen. Aquesta conté informació sobre l'arxiu de la institució on exposa informació de la persecució i de la detenció del meu besavi. Dóna a conèixer el número que va rebre en tots dos camps, el lloc on va ser deportat, la data i l'hora de la seva mort, la causa i a més a més el dia que va ser cremat i el lloc.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Llistat
Fonts	Documental
Ubicació	International Tracing Service
Autoria	-
Datació	25.01.1941
Contingut	<p>El llistat mostra un conjunt de noms d'espanyols que van entrar al camp de concentració de Mauthausen el dia 25 de gener de l'any 1941, el mateix llistat conté el nom del detingut i cognoms, la data de naixement i lloc, el número de matrícula donat a cada persona i la professió d'aquesta.</p> <p>Al llistat apareix el nom del meu besavi i posa tota la seva informació (ja coneguda amb anterioritat) menys la de la seva professió, que posa que va ser xofer.</p>
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Llistat
Fonts	Documental
Ubicació	International Tracing Service
Autoria	-
Datació	29.03.1941
Contingut	<p>El llistat mostra un conjunt de noms d'espanyols que van ser traslladats al camp de Gusen el dia 29 de març de 1941. Al llistat conté el nom dels traslladats, la seva data de naixement i el número de matrícula que van rebre en arribar al camp de Gusen. Entre aquests noms està el del meu besavi.</p>
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Llistat
Fonts	Documental
Ubicació	International Tracing Service
Autoria	-
Datació	Octubre de 1942
Contingut	El llistat mostra el conjunt de noms dels presoners que van morir entre el 5 i el 10 d'octubre de l'any 1942. Tots ells són homes de diferents nacionalitats, la majoria russos i polonesos, d'espanyols només hi ha 4 un d'ells el meu besavi. El document escrit en alemany indica la causa de mort dels presoners el dia i l'hora de la mort, així com algunes dades personals de cadascú d'ells i el nom de matrícula que varen tenir.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Certificat de defunció
Fonts	Documental
Ubicació	International Tracing Service
Autoria	-
Datació	27.10.1942
Contingut	Aquest certificat de defunció realitzat setmanes després de la mort del meu besavi, indica les dades personals d'aquest en una fitxa d'una extensió de tres pàgines les quals només està escrita la primera, aquesta inclou dues dades que no havien sortit amb anterioritat com la religió, romà catòlic i l'ocupació d'Agustí segons el document, automobilista.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Llistat
Fonts	Documental
Ubicació	International Tracing Service
Autoria	-
Datació	No datada
Contingut	El llistat mostra un conjunt de noms d'homes de diferents nacionalitats amb la data de naixement la de mort (al camp) i el dia que van ser cremats. En aquest cas el meu besavi va ser cremat 3 dies després de la seva mort i va ser l'únic espanyol incinerat aquell dia, el 12 d'octubre de 1942.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Llistat
Fonts	Documental
Ubicació	International Tracing Service
Autoria	-
Datació	Sense data
Contingut	El llistat que sembla pertanyent a un llibre, mostra una gran quantitat de noms de presoners dels camps amb dades de cadascun d'ells, el nom, la nacionalitat, el número de matrícula, la data de naixement i la de mort.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Llistat
Fonts	Documental
Ubicació	Mauthausen Memorial
Autoria	-
Datació	No datat
Contingut	El llistat mostra un conjunt de noms dels internats que van morir entre el 5 i el 9 d'octubre de 1942, entre ells el meu besavi (el llistat té difuminats la resta de noms per tal que només pugui llegir el de la persona que vaig sol·licitar). El llista mostra la nacionalitat dels difunts, els diferents números de matrícules que van rebre així com la data i lloc de naixement, també és possible visualitzar l'hora de mort de cadascun i la 'causa'. La majoria de les morts són de russos i polonesos.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària) Nivell internacional (Segona Guerra Mundial)

Tipus de document	Llistat
Fonts	Documental
Ubicació	Museu d'Història de Catalunya
Autoria	-
Datació	No datat
Contingut	El llistat és una fotocòpia del document original del llistat de Mauthausen, on apareix el nom del meu besavi amb altres espanyols i catalans morts al camp. Posa dades personals de tots els presoners així com el lloc on van ser abans de ser traslladats a Mauthausen.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
-------------------	-------

Fonts	Documental
Ubicació	-
Autoria	Delegació de la Creu Roja Francesa
Datació	23.08.1945
Contingut	La carta va dirigida al Ministeri de Presoners, Deportats i Refugiats. I des d'aquesta delegació de la Creu Roja per la demanda de la <i>Madame</i> de l'escola francesa de Barcelona, demanen informació sobre Agustí Coves Pastor, sota del nom posa el número que tenia a l'Stalag XII D. La carta conté al peu de pàgina l'assignatura del delegat.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

E) ANYS 50

-Fonts familiars

Tipus de document	Carta
Fonts	Familiar
Autoria	Margarita (germana d'Agustí)
Datació	22.02.1957
Contingut	La carta dona a conèixer que ella està a París. En aquesta carta Margarita fa saber a Joaquina que ha aparegut un nou decret pel qual totes les viudes dels que van morir a Alemanya a un camp de concentració tenen dret a cobrar una paga i li dona les indicacions que ha de realitzar, amb tots els documents necessaris, per tramitar-ho tot, ja que com ella diu és un procés lent i el temps per cobrar és limitat. A la carta també dona records a la família que està a Barcelona resident.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Circular
Fonts	Documental
Ubicació	Jose Rodes
Autoria	Federación Española de Deportados e Internados Políticos.
Datació	Octubre 1957
Contingut	És una carta que conté informació sobre el nou decret que permet cobrar als familiars de les víctimes o a les víctimes supervivents dels camps de concentració. El document especifica la quantitat de diners que es cobraria segons el familiar que fossis de la persona afectada, així com les condicions que has de complir per cobrar-la i la documentació requerida. Aquesta federació declara també que posa a disposició dels que vulguin sol·licitar-la un advocat per realitzar el procés. Al peu de pàgina es pot veure que està firmada pel secretari de pensions José Rodes des de París.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
Fonts	Familiar
Autoria	Joaquina Roche
Datació	9.05.1959
Contingut	És una carta escrita per la Joaquina al director del banc per tal de informa-li que va tramitar les indemnitzacions de les autoritats alemanyes i que quan li atorguin la indemnització han de donar-li un 12% i que tots els diners que arribin successivament fossin dipositats al seu compte i també els diners de la indemnització del seu fill Isidre, menor d'edat.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

-Fonts documentals

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Ministere de Anciens combattants et victimes de guerre
Autoria	Director de conflictes i recerca de l'Estat
Datació	15.06.1950
Contingut	Aquesta carta, dirigida a Joaquina Roche, és un avís de decés. Consta el nom i cognoms d'Agustí, la seva data de naixement i la de mort. Al peu de pàgina hi ha el segell i l'assignatura del director. Va ser escrita des de París i el seu contingut està el francès.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Certificat de naixement
Fonts	Documental
Ubicació	Jutjat Municipal, Registre Civil de Barcelona
Autoria	Miguel Masa Ortiz
Datació	Original 1909 Documentació datada al 1957
Contingut	Data de naixement de l'Agustí, noms dels pares i el lloc (Barcelona) Constatar la repetició del nom d'Agustí entre la família, per tant és un nom de tradició familiar. Conté també el nom del jutge que certifica l'acta de naixement a més d'altres elements com la firma de l'encarregat del registre i el preu de l'imprès.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Aplicació de protecció
Fonts	Documental
Ubicació	Ministerère des affaires étrangères, Office Français de Protection des Réfugiés et Apatrides
Autoria	-
Datació	18.02.1958
Contingut	Aquest document està dividit en dues parts, la primera, que és un tipus de fitxa, conté unes poques dades personals d'Agustí Coves com la data de naixement, nom dels pares i dona (que és a qui va dirigit aquest document) i com a nacionalitat té la de refugiat. També dóna a conèixer la seva data d'entrada a França i la seva mort a Àustria. Al peu del document és possible veure un segell de la Federació Espanyola de Deportados e Internados Políticos. La segona part, és una carta provinent de director de la mateixa institució.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Certificat de defunció
Fonts	Documental
Ubicació	Sonderstandesamt Bad Arolsen
Autoria	'der standesbeamte'
Datació	12.09.1958
Contingut	Aquest certificat d'aquesta institució ve adjunt amb una carta. El certificat conté el nom i cognoms del meu besavi i té la data, hora i lloc de defunció. I conté la firma de l'oficial civil.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Joaquina Roche
Datació	25.01.1959
Contingut	La carta va dirigida a José Rodes l'encarregat de les pensions de la Federación Española de Deportados e Internados Políticos, en aquesta Joaquina agraeix haver rebut les anteriors cartes de la federació i també li comunica que no han rebut més cartes amb noves normes.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Joaquina Roche
Datació	22.10.1959
Contingut	De nou, la carta va dirigida a José Rodes, en aquesta ocasió escriu dient que va respondre a les dues cartes rebudes però que no té notícies noves i que no desconfia, ja que la majoria han sigut indemnitzats i s'acomiada esperant tenir notícies noves.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria històrica
Autoria	(Escrita per Federaci3n Espaola de Deportados e Internados Pol3ticos)
Dataci3	30.10.1959
Contingut	La carta 3s una resposta a la demanda de Joaquina on li comuniquen que tot est3 en proc3s i que l'advocat que la federaci3 ha posat a la seva disposici3 ha viatjat a Alemanya nombroses vegades per obtenir els resultats desitjats per qu3 puguin cobrar la paga. La carta no mostra el nom de la persona que l'envia ni la signatura, per3 pel context es d3na per suposat.
R3gim pol3tic	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment hist3ric	Nivell nacional (Fase totalit3ria)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicaci3	Centro Documental de la Memoria Hist3rica
Autoria	F. Herzfelder
Dataci3	26.11.1959
Contingut	La carta va destinada a Joaquina Roche, en aquesta l'advocat que est3 tramitant totes les coses referents a la indemnitzaci3 i paga que ha de rebre li comunica que la seva sol·licitud ha sigut acceptada per les autoritats alemanyes, en aquesta tamb3 esmenta la quantitat de diners (en pessetes) que rebr3 del per3ode 1949-1959 i la pensi3 mensual que li ser3 concebuda. Tamb3 li explica els 3ltims passos que ha de realitzar adjuntant a la carta els impresos que ha de firmar per tal que el proc3s finalitzi.
R3gim pol3tic	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment hist3ric	Nivell nacional (Fase totalit3ria)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	F. Herzfelder
Datació	28.12.1959
Contingut	La carta va dirigida a Joaquina, en aquesta la federació, més concretament el secretariat de pensions, la informa que li ha sigut concebuda la paga i indiquen que la cobrarà en el banc més proper tenint en compte que aquesta tindrà un 12% menys (quantitat pertanyent a l'advocat per les gestions realitzades) s'acomiaden d'ella lamentant la mort del seu espòs i explicant el paper de la federació, l'únic organisme que s'havia preocupat de què cobressin les víctimes espanyoles.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	F. Herzfelder
Datació	26.11.1959
Contingut	La carta va destinada a Isidro Coves, en aquesta l'advocat que està tramitant totes les coses referents a la indemnització que ha de rebre li comunica que la seva sol·licitud ha sigut acceptada per les autoritats alemanyes, en aquesta també esmenta la quantitat de diners (en pessetes) que rebrà del període 1949-1959 que li serà concebuda. També li explica els últims passos que ha de realitzar adjuntant a la carta els impresos que ha de firmar per tal de que el procés finalitzi.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	(Escrita per: Federació Espanyola de Deportados e Internados Políticos)
Datació	28.12.1959
Contingut	La carta va destinada a Joaquina Roche, en aquesta la federació, més concretament el secretariat de pensions, la informa que li ha sigut concebuda la paga i indiquen que la cobrarà en el banc més proper tenint en compte que aquesta tindrà un 12% menys (quantitat pertanyent a l'advocat per les gestions realitzades) s'acomiaden d'ella lamentant la mort del seu marit i explicant el paper de la federació, l'únic organisme que s'havia preocupat de què cobressin les víctimes espanyoles.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	-
Datació	Sense data
Contingut	És una pàgina on apareix el nom de la Joaquina complet, la seva direcció i el número d'expedient de l'Agustí mencionat en anteriors cartes (2035) posa <<Acuerdo>> i una segona frase <<Hemos recibido el 2%. L'escriptor del paper és desconegut>>.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase totalitària)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	José Ester
Datació	23.01.1960
Contingut	La carta va dirigida al titular del compte 933 al banc ' Société Générale Alsacienne de Banque' a Zurich, i informa de 5 transferències realitzades, una d'elles realitzada a Joaquina Coves Lahoz, l'escrit mostra la quantitat de diners que ha de rebre per la pensió mensual i per la indemnització. Està firmada pel secretari general José Ester al peu de pàgina.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	-
Datació	04.02.1960
Contingut	El text escrit a mà en alemany (sembla un format de carta) declara que han realitzat la transferència de Joaquina al compte de banc de Suïssa.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Joaquina Roche
Datació	13.02.1960
Contingut	En aquesta carta dirigida a José Ester esmenta que ha realitzat unes altres operacions per realitzar el cobrament i que no ha cobrat res encara, per això li escriu per rebre alguna resposta.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	José Ester
Datació	17.02.1960
Contingut	La carta va dirigida a Joaquina en resposta de les seves anteriors demandes. En aquesta el membre José Ester del Secretariat de Pensions pertanyent a la Federació Española de Deportados e Internados Políticos lamenta que Joaquina no hagués confiat en ells i hagués fet gestions pel seu compte (fet que anteriorment nomenaven que no havien de fer) però la tranquil·litza dient que tot està correctament i que s'ha realitzat tot com estava previst.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Joaquina Roche
Datació	12.04.1960
Contingut	La carta va dirigida a José Rodes i en aquesta Joaquina l'informa que ha rebut la quantitat de diners prevista encara que ha tingut algun retard i li escriu de nou per saber si la pensió que rebrà serà vitalícia. Al peu de la carta hi ha apuntat unes frases que semblen escrites posteriorment, ja que la lletra és diferent.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Consell Nacional
Datació	19.04.1960
Contingut	La carta va dirigida a Joquina i en aquesta se li informa que la seva pensió serà vitalicista i que només ho deixaria de ser en el cas que contreies matrimoni o que la llei alemanya en vigor fos anul·lada (molt poc probable) la carta està firmada pel consell nacional.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

F) ANYS 60

-Fonts familiars

Tipus de document	Certificat de defunció
Fonts	Familiar
Autoria	-
Datació	02.02.1962
Contingut	El certificat escrit en alemany mostra el nom del meu besavi, el dia que va morir, hora i lloc i finalment la seva data de naixement i lloc. Al final de la pàgina és possible veure que s'envia des de Arolsen en la data del 2 de febrer de l'any 1962 i conté la signatura de l'oficial civil.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Familiar
Ubicació	Federación Española de Deportados e Internados Políticos
Autoria	José Ester
Datació	27.10.1963
Contingut	La carta va dirigida a Joaquina i en aquesta li adjunten una nota d'instruccions enviada pel govern alemany amb els requisits que ha de complir imposats des del govern si no vol que li suspenguin la paga que rep (en aquest cas no l'afecta directament a ella, però li adverteixen que continuï atenta). La carta la firma el secretari general, José Ester.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

-Fonts documentals

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Joaquina Roche
Datació	10.04.1961
Contingut	La carta es dirigeix a José Rodés i en aquesta Joaquina li expressa que des de Gener del mateix any que no rep la seva pensió i que li preocupa, ja que és un dels seus medis de vida d'on obté diners i espera que ell la pugui ajudar.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria històrica
Autoria	José Ester
Datació	20.04.1961
Contingut	La carta va dirigida a Joquina és una explicació a la seva enviada amb anterioritat en la qual li expliquen que el possible retardament en cobrar la pensió podria ser degut al fet que no hagi omplert uns formularis requerits pels serveis alemanys (en alemany) i li ofereixen ajuda per fer-ho i que tampoc hagi enviat la 'Fe de vida'. Signa el secretari general a peu de pàgina.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Joaquina Roche
Datació	26.04.1961
Contingut	La carta va dirigida al secretariat de pensions, i en la carta exposa que el motiu pel qual no rebia la paga era el que ells deien, ja que ella no entenia els formularis que li havien enviat per això va anar al consolat alemany per què li facilitessin un imprès i ho va enviar a la direcció indicada.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Joaquina Roche
Datació	10.10.1963
Contingut	Va dirigida al secretariat de pensions i en aquesta declara que ha rebut un document amb despeses i demana saber quines despeses té ella per tal d'afrontar-les.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	José Ester
Datació	27.10.1963
Contingut	La carta va dirigida a Joaquina i en aquesta li adjunten una nota d'instruccions enviada pel govern alemany amb els requisits que ha de complir imposats des del govern si no vol que li suspenguin la paga que rep (en aquest cas no l'afecta directament a ella, però li adverteixen que continui atenta). (És la mateixa carta analitzada a les fonts familiars, però tenen un format diferent, en aquesta segona no apareix el logo de la F.E.D.I.P, i no apareix la signatura de José Ester)
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	José Ester
Datació	13.05.1965
Contingut	Aquesta nota va dirigida a Herzfelder i se li notifica de Joaquina ha canviat de direcció i li adjunten la nova direcció. Aquesta nota està escrita en francès.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Joaquina Roche
Datació	08.02.1965
Contingut	En aquesta carta dirigida a José Rodes li notifica un canvi de domicili a la mateixa ciutat de Barcelona, fet a tenir en compte per tal de seguir rebent cartes a la nova direcció.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	-
Datació	10.05.1965
Contingut	La carta va dirigida a José Ester, però es desconeix el remitent. La carta està escrita en francès i apareix el nom d'Agustí i de Joaquina a un dels laterals a més del número d'expedient. A la carta se li demana a Jose Ester que li enviïn la direcció de la seva clienta (Joaquina). A peu de pàgina és possible visualitzar una signatura del remitent.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del General Franco)
Moment històric	Nivell nacional (Fase de desenvolupament)

G) ANYS 70

-Fonts familiars

Tipus de document	Carta
Fonts	Familiar
Autoria	Ambaixada Espanyola de Viena (Austria)
Datació	11.04.1978
Contingut	En aquesta carta dirigida a Joaquina se li demana que doni informació referent al seu marit (data, lloc de naixement i professió entre d'altres). Està firmada per E.F Calderón i porta el segell de l'ambaixada espanyola de Viena.
Règim polític	Democràcia
Moment històric	Transició Espanyola

Tipus de document	Carta
Fonts	Familiar
Autoria	Joaquina Roche Laoz
Datació	15.04.1978
Contingut	La carta va dirigida a E.F de Calderón de l'ambaixada espanyola de Viena, en aquest escrit la meva besàvia com ve exposa que li demanaven en anteriors cartes dóna detalls sobre el seu espòs, dóna la seva data de naixement, lloc i pares el dia que varen contraure matrimoni i el lloc i que treballava com a mecànic i per últim que va marxar a la retirada. Sol·licita que li enviïn el més aviat possible, ja que s'ho exigeixen al jutjat perquè està arreglant papers del llibre de família. La carta està escrita en màquina d'escriure.
Règim polític	Democràcia
Moment històric	Transició Espanyola

Tipus de document	Certificat
Fonts	Familiar
Autoria	Servei Consular d'Espanya
Datació	15.06.1978
Contingut	En resposta a la carta anterior de Joaquina demanat l'acta de defunció, li envien en aquest certificat el que ella demanava. El certificat el firma Rafael Linage el secretari de l'ambaixada. Apareixen dues dates diferents la primera la del dia que el secretari va firmar i la segona 12 dies després pel ministeri d'assumptes exteriors que legalitza la firma de Rafael Linage. És possible visualitzar dos segells diferents situats a diferents llocs del document, el primer de l'ambaixada d'Espanya a Viena i l'altre de ministeri d'assumptes exteriors. A més d'aparèixer la firma de secretari de l'ambaixada també apareix la del canceller i la del subsecretari.
Règim polític	Democràcia
Moment històric	Transició Espanyola

*Inclusos als annexos dossiers d'Agustí Coves Pastor en francès sense l'anàlisi dels documents que els componen

1.3 ENTREVISTES

A) ENTREVISTA A AGUSTÍ COVES ROCHE

Quin record tens del teu pare?

No recordo molt perquè jo era petit tenia 8 o 10 anys quan el meu pare va marxar, però els dissabtes ens comprava Tebeos al carrer Gran Via davant el col·legi francès perquè hi havia un quiosc. Ens va comprar una bicicleta a cada fill i sortíem amb ell, el teu avi no en sabia muntar. De jove sé que va treballar a un taller de bicicletes.

Com recordes a la teva mare durant el període la de postguerra?

Doncs que treballava a l'escola francesa, feia diferents coses netejava els pupitres, posava la tinta als tinters perquè llavors els pupitres a les escoles hi havia i quan els nens acabaven netejava la classe i omplia els tinters per l'endemà. Treballava per la *madame*. La meva àvia Rosa també.

La teva mare et parlava del teu pare, és a dir el nomenava?

Sí, sí que ens parlava.

Com vas viure la postguerra?

No ens va faltar res mai, teníem diners. La meva mare ens enviava per llet. No vam passar fam. Hi havia un centre de la Falange on donaven menjar i em van donar una feina.

Manoli Es van haver d'espavilar, també anaven a auxili social perquè tots tres es van quedar sense pare quan eren molt petits.

El fet de no tenir pare va dificultar la teva situació?

No ho vam tenir fàcil, venien a cada moment a emportar-se les coses, teníem tres bicicletes i se les volien emportar. Es van emportar moltes coses fins i tot coses del meu avi.

Vas rebre algun comentari despectiu pel fet d'haver sigut fill d'un exiliat?

No, allà a l'escola no em van dir res mai

Quina és la dificultat més gran que vas tenir a l'època?

Als 11 anys o 12 em van oferir treballar i vaig començar a treballar netejant unes ampolles de vidre. També anàvem a recollir carbó a l'estació amb la meva mare.

Manoli Ell va estar malalt nou mesos al llit sense poder moure's i els nacionals van registrar casa seva i unes monedes que tenia la seva mare per poder menjar

algun dia se les van treure mentre ell era al llit i veia com insultaven al seu pare per ser un 'rojo'. Ara es troba malament per aquella infermetat que va tenir de nen, però aquella època ningú sabia res. La seva mare estava desesperada i li van dir que anés a l'església que allà hi havien unes a les que anomenaven '*señoritas de las conferencias*', però la seva mare no volia anar perquè ja veus quines ganes tenia d'anar-hi a aquell lloc. Finalment la van acompanyar i plorant va demanar ajuda pel seu fill i el van portar a uns metges (ella carregant al nen) i la van rebre bé i li van donar uns medicaments i finalment es va curar.

Com recordes l'escola?

Anàvem a un col·legi de monges i a mi em van castigar a mi i al teu avi a una habitació on hi havia papers per tirar una pilota que vam fer a un pati. Hi havia cubells amb aigua a un pati amb bancs i per castigar-nos ens ficaven el cep, també ens pegaven amb les regles a les mans.

Entre els germans parlàveu del teu pare?

No, de petits no, de grans una mica sí.

Quan/ com va morir el teu avi?

Ell treballava a una fàbrica de vigilant, crec, i va morir allà on treballava i per l'enterrament com teníem dos cavalls vam anar pels carrers empedrats, fins al lloc.

B) ENTREVISTA A MANOLI ALCALÀ

Imagina't la situació, vam ser tantes les famílies que ho van passar malament, que hi havia una que era la portera de casa dels teus avis, la senyora Magdalena, i un dia explicava que va tenir por que les seves filles morissin de fam, perquè hi havia dies que no podia donar-li res de res, buscaven les pells de patata a les escombraries i no hi havia perquè tothom feia el mateix, va ser molt fort, només de pensar-ho se'm posa la pell de gallina.

Que t'explicava la tia Asunción referent l'Agustí?

Del seu germà m'explicava que ell els escrivia i que ell només els demanava que cuidessin dels seus fills, que com estaven ells, que els ajudes en tot el que pogués perquè quan ell tornés ja ho arreglaria tot. Sempre demanava pels seus fills sempre.

La tia Asunción i l'Agustí es van veure a França?

No, no es van veure, els que sí que ho van fer va ser el 'tio' Adolfo. Ella va anar 8 anys després perquè tenia molta fam. Va haver de pagar 1000 pessetes i d'aquí la van portar a Perpinyà, allà va estar a una casa sense llum i sense res només amb la

seva filla que estava plorant, i plovia molt i van ser allà fins al matí quan les van venir a buscar un que la van guiar fins a França caminant. Quan van arribar a un lloc el 'guia' els va dir que això era Espanya i allò França que havien de baixar per un camí fins a arribar a un camp de refugiats un cop es fes de dia i allà va estar esperant ella amb la seva filla amb molta por per si les havien enganyat fins que es va fer de dia i van arribar al camp i allà els van donar menjar i roba perquè eren xopes també llet calenta per la nena i va marxar a l'estació per agafar un tren fins a la capital Francesa per trobar-se amb el seu marit Adolfo.

Us veu trobar amb algun tipus de dificultat a l'hora de fer alguns documents pel fet que el teu marit sigui fill d'un exiliat?

No perquè ja havia passat temps i no vam tenir problemes.

Amb les teves converses amb la Joaquina, la teva sogra, parlàveu de l'Agustí?

Sí, sí que em parlava. Plorava quan em parlava d'ell perquè tenia mocadors brodats amb les inicials del seu fill i me'ls ensenyava i plorava.

Saps com va fugir d'aquí l'Agustí?

Va marxar en un camió que els esperava, tots els que havien de fugir van estar tancats en un 'cuartel' i després van marxar amb camions. Els va escriure una carta dient que no podia anar a acomiadar-se perquè els camions marxaven i van anar directament a França. Va estar amb una família d'aquí espanyola que vivien als afores d'un poble no recordo el nom, va estar uns dies allà i és quan es va trobar amb el seu cunyat Adolfo i un cunyat de l'Adolfo. Aquest li va dir que tornes a Barcelona que ell no sabia res. D'allà va marxar a París i no es van veure més. Ell va continuar allà fins que un dia que anava en bicicleta ja li van dir que era espanyol i que havia d'anar a un camp de refugiats, van sortir de la granja i els alemanys van envair-ho tot allò i el van trobar. Jo havia sentit que ell al camp de concentració es va matar però segons altres no, això no ho sé.

1.4 ANÀLISIS

A) INFÀNCIA I JOVENTUT

Agustí Coves Pastor, fill d'Agustí Coves Sánchez i Rosa Pastor Mas, va néixer a Barcelona el dia 30 de gener de 1909. Va ser el menor de 4 germans, l'Asunción, la Teresa i la Lola, on ell va ser l'únic fill baró, a més de ser germà bessó d'una de les seves germanes, la Lola. La família era provinent d'un poble d'Alacant.

Ja de molt jove va haver de posar-se a treballar, segurament per la necessitat de portar diners a casa en una família de bastants integrants, un dels seus treballs de joventut va ser a un taller de bicicletes. Anys després va treballar com a drapaire al mercat dels encants on va tenir dues parades, però no he pogut demostrar amb documents aquesta activitat a causa de la seva inexistència a l'arxiu contemporani de Barcelona, allà ens van dir que probablement per tal de no fer la documentació pertinent a l'època ho acordessin de paraula, raó per la qual no apareix res escrit.

Va conèixer a la Joaquina, la seva futura dona i mare dels seus tres fills. Després del seu casament el dia 20 de desembre de 1928, ell amb 19 anys i la seva dona amb 20 van continuar vivint a Barcelona. Va néixer el seu primer fill, el nom del qual seria Agustí per tradició familiar l'any 1929, el segon, el meu avi, va anomenar-se Juan i va néixer dos anys després, al 1931 i per últim el tercer fill de la parella va ser Isidro nascut l'any 1933.

Segons fons familiars, l'Agustí va fer diners amb el seu negoci i era qui tenia més poder adquisitiu de tots els seus veïns. Era un home que es preocupava molt pels seus fills i els estimava, cada diumenge anava a un quiosc situat al carrer per tal de comprar-li 'tebeos'. A més a més també els va comprar una bicicleta cadascú d'ells i sortien a fer un tomb cada setmana.

Agustí i Juan, fills

B) GUERRA CIVIL I EXILI

Durant la guerra civil no va estar a l'exèrcit, el que si sé per diferent fons familiars és que si no era afiliat, era simpatitzant de la FAI i que durant la sublevació a Barcelona el 19 de juliol de 1936 va actuar com a guàrdia d'assalt, va tenir doncs un paper durant la guerra encara i no lluitar directament al camp de batalla.

Després de la guerra civil, Agustí Coves Pastor deixant enrere a la seva família va pujar a un camió que el guiaria a un altre país, va decidir prendre el camí de

l'exili, un camí que aproximadament mig milió de persones van realitzar i que és conegut com la Retirada, on no només van fugir càrrecs del govern de la República i soldats que lluitaven al front, sinó també un gran nombre de civils que va superar les 200.000 persones i que van traspasar els Pirineus durant aquell hivern de 1939, més concretament durant els mesos de gener i febrer, per la victòria de l'exèrcit nacional i l'ocupació de territori d'aquest.

França que no esperava tal quantitat de persones, i els nouvinguts no esperaven tal rebuda. Primerament van separar els homes de les dones, ancians i nens. Mentre que aquest segon grup va anar a parar a camps d'acollida, els homes van restar en camps improvisats a la costa francesa i després varen ser distribuïts en barracons, un d'aquests camps improvisats va ser el d'Argèlers-sur-Mer i un dels seus interns va ser el meu besavi Agustí, encara que no he pogut demostrar-ho amb cap document, a causa de que no hi ha un registre existent de tots els que varen arribar, sé que va ser-hi present amb molta certesa, ja que segons fons familiars va ser a aquest mateix poble on es va trobar amb el seu cunyat Adolfo que també havia travessat la frontera deixant enrere tot allò que tenia pels seus ideals, a més aquest camp era un dels que es trobava primer passant la frontera i va acollir un gran nombre de persones.

Aquest petit poble amb un reduït nombre d'habitants va rebre de cop milers i milers de persones del país veí que fugien. A la platja d'aquest poble costaner es va instal·lar ràpidament un camp improvisat on es calcula que s'hi van internar 100.000 persones. Les condicions però van ser deplorables. Molt possiblement després de l'estada aquest camp, el traslladessin a un altre de la zona.

A partir del decret del Govern Francès de l'any 1939, que establia que els refugiats estrangers d'entre 20 i 48 anys havien de proporcionar prestacions equivalents al mateix temps que els ciutadans francesos eren complint el servei militar, es varen crear les companyies de treballadors estrangers, unes unitats militaritzades integrades per uns 250 homes que tenien com a cap a un oficial francès. Al setembre del mateix any, apuntar-se a aquestes unitats va ser obligatori. A finals de Desembre hi havia 102 companyies, uns 25.500 homes.

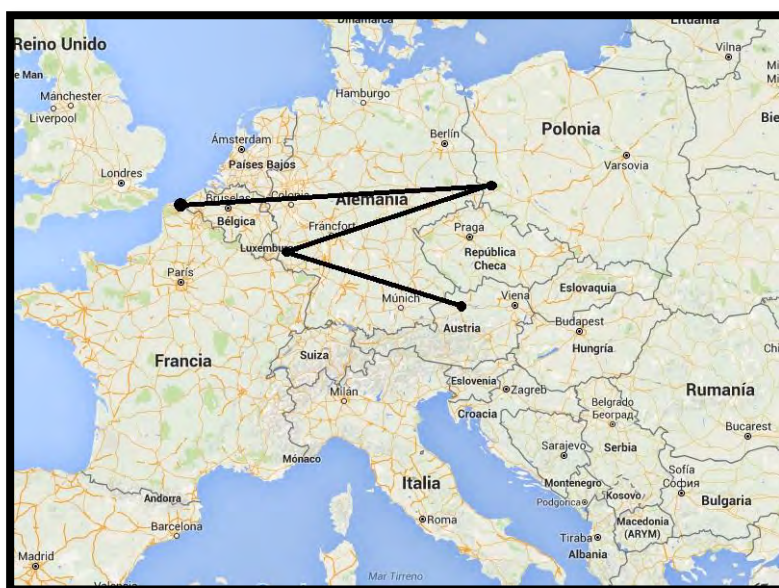
Aquestes companyies però, no totes van tenir un paper militar, també van haver-hi que realitzaven labors agrícoles i industrials reemplaçant la mà d'obra francesa mobilitzada al front. Aquesta podria ser la raó per la qual les fonts orals diuen que Agustí va estar en tipus de granja.

A una d'aquestes companyies va ser allistat Agustí, més concretament a la 5ª Companyia de treballadors estrangers, que va ser destinada amb molta probabilitat a la frontera franco-belga, ja que va ser capturat a Dunkerque un poble molt proper a Bèlgica, fet que podria justificar la localització de la companyia. Va ser al mateix Dunkerque on 15 d'aquestes companyies van quedar atrapades, i van ser capturades pels alemanys, una d'aquestes va ser possiblement la del meu besavi.

La data en la qual va ser capturat, 04.06.1940, va coincidir amb la finalització de l'operació Dynamo, l'operació de retirada que va tenir lloc a Dunkerque entre el 27 de maig i el 4 de juny que va finalitzar amb l'evacuació de les tropes angleses i franceses que es trobaven rodejades completament per l'exèrcit alemany, aquesta batalla va ser molt sanguinària i va ser tant terrestre, marítima com aèria.

C) STALAGS

Així doncs després de ser capturat, segons fonts familiars per sortir del lloc on es trobava, va ser traslladat a Alemanya a un camp de presoners també anomenat Stalag. Aquests tipus de camps van servir de pas pels presoners i

eren utilitzats per l'economia de guerra. Els interns eren dividits en *Kommandos* que treballaven en diferents indústries i mines.

Hi havia tres tipus diferents d'Stalag, els primers que s'anomenaven Stalag Luftwaffe o de la força aèria, van ser camps destinats especialment al confinament de presoners de guerra enemics pertanyent a forces aèries. El segon tipus van ser els Dulag, que servien per recollir a presoners de guerra i portar-los als Stalags. I per últim els que van ser construïts per als presoners de guerra soviètics.

Tornant a la història, el primer camp al qual va ser traslladat va ser Stalag VIII C situat a Polònia més concretament a la ciutat de Zagan molt propera amb la frontera d'Alemanya, la data d'entrada no es trobava a cap document, un cop va entrar, va rebre el número de matrícula 37432. Aquest camp va ser construït l'any 1939 i va ocupar un total de 480.000 metres quadrats. Inicialment, milers de soldats polonesos van ser detinguts allà i després van ser enviats a Alemanya a realitzar treballs forçats. L'any 1941 el nombre de presoners francesos va superar els 45.000, entre aquests presoners francesos es trobaven també centenars de republicans que també havien sigut capturats. Aquests presoners de guerra de 30 nacionalitats diferents van superar els 300.000, molts d'ells van morir al camp per les pessimes condicions de vida.

Durant la seva estada a aquest primer camp, que puc justificar amb diferents documents com per exemple les seves cartes escrites des d'allà, els presoners tenien permès escriure cartes i eren tractats en condicions no del tot precàries gràcies a la convenció de Ginebra la qual protegia als presoners de guerra i els establia uns drets mínims.

Després de l'estada a aquest primer Stalag, va ser traslladat el dia 26.11.1940 a un segon anomenat Stalag XII D, situat a la ciutat de Tréveris, Trier en alemany. Aquest Stalag va ser construït l'any 1936, i els barracons varen servir d'aixopluc per a les tropes alemanyes fins a la finalització dels aquarteraments moderns. Encara que en un principi va ser utilitzat com a Dulag posteriorment va passar a ser un Stalag. Els internats treballaven en Kommandos i encara que les condicions no eren bones eren millors que les dels camps de concentració. Els barracons eren de fusta, hi havia de dues classes, els que eren per a 20 persones i els que eren per 120. En l'actualitat no queda res d'aquest camp només algun tros de tanca, el que va ser l'entrada i dos edificis vells.

Però tot va canviar durant la seva estada en aquest segon camp. El govern nazi sabia que entre els presoners hi havia republicans així que va preguntar al govern de Franco que havia de fer amb tots ells. Entre el 16 i el 25 de setembre de l'any 1940 Ramón Serrano Suñer ministre d'afers exteriors i familiar del 'Generalísimo' es va reunir amb Hitler, Himmler i Heydrich per acordar que fer amb els republicans que els alemanys havien capturat. Fins aquell moment els nazis els havien tingut en camps de presoners però després de la resposta de Franco en el que Espanya es va desentendre d'ells, els van començar a enviar a camps de concentració, la majoria d'ells a Mauthausen, entre ells va ser-hi el meu besavi, que després de sobreviure a aquest segon Stalag, el 22.01.1941, va ser transferit al camp anteriorment esmentat situat a Àustria, va ser una ordre que el va afectar molt directament i que probablement si el govern no s'hagués desentès, hauria pogut tornar a Espanya, tornar a veure a la seva família, perquè entrar en aquell camp va significar no sortir-ne.

D) MAUTHAUSEN

-Introducció

Mauthausen va ser un dels milers de camps que es va construir durant III Reich als territoris dominats per l'Alemanya nazi. Va ser inaugurat l'any 1938 i a la seva construcció hi varen participar els mateixos presos que hi havia internats en ell. La seva ubicació no va ser casual hi és que té al costat una pedrera de granit on els presoners treballaven com a mà d'obra esclava. Els anys anteriors a l'esclat de la segona guerra mundial, els presoners dels camps de concentració varen ser empleats a la indústria bèl·lica. Amb els anys el nombre de presos del camp de Mauthausen i els seus subcamps va anar augmentar i com a conseqüència a aquesta superpoblació varen fer augmentar la mortalitat.

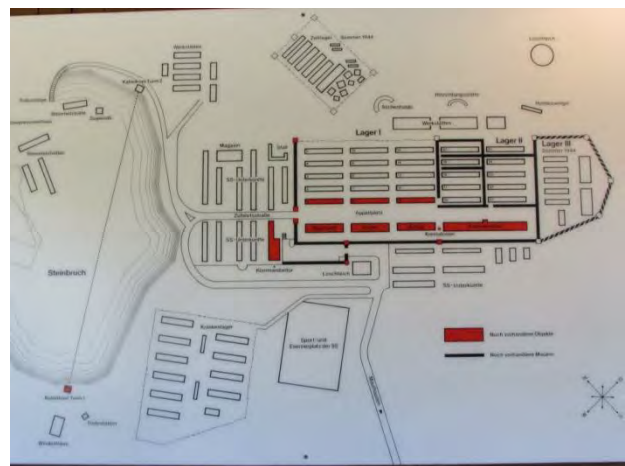
-Nous interns

Els presoners arribaven al camp en trens de mercaderies o de ramaderia que els deixava al poble i des d'allà havien de pujar caminant al camp aguantant tot tipus de maltractament per part de les SS. Un cop entraven al camp entraven al soterrani d'un barracó hi deixaven totes les seves pertinences (la majoria d'elles les cremaven) sense cap tipus de mirament els depilaven i els feien entrar a unes dutxes, posteriorment els donaven la roba que haurien de dur i per tal de deshumanitzar-los més a una persona que era més grassa li donaven una vestimenta més petita i a l'inrevés. Un cop tots eren vestits els feien formar fora durant el temps que les SS volien. Aquests nouvinguts eren enviats a un barracó de quarantena sense poder veure a la resta de presoners d'altres barracons. Un cop acaba la quarantena eren distribuïts als barracons amb la resta de presoners.

-Parts del camp

El camp tenia diferents parts:

Mauthausen camp: Aquest camp, que es va començar a anomenar camp I després de la creació d'altres camps al mateix recinte, és la part més antiga del camp. En aquesta zona se situaven les barraques 1 a la 20. La barraca número 1 era on estava situada la secretaria del camp i la cantina, el lloc on els presos rebien el menjar insuficient per a la seva supervivència, a partir de l'any 1942 a la part esquerra d'aquesta mateixa barraca es va obrir el *burdel* per als presos, on hi treballaven dones d'altres camps que havien vingut amb la promesa de la seva alliberació, al *burdel* no tothom hi tenia accés només certs presos privilegiats, com per exemple els anomenats Kapos, presoners que havien acceptat treballar al camp a canvi de rebre més privilegis. Dins del camp I també trobem la plaça de les formacions, el lloc on tots els captius havien de formar diverses vegades al dia pel seu recompte durant un temps bastant prolongat tant a l'hivern com a l'estiu. El barracó número 5 també conegut com 'el bloc dels jueus' va ser on varen allotjar als jueus i la majoria d'ells eren assassinats molt ràpidament, els presos jueus rebien menys menjar que la resta de presos i tenien unes condicions encara pitjors. Encara que les barraques estaven construïdes per un nombre determinat de persones, la majoria eren per 200 persones, sempre hi havia un excés de presoners en elles. Les barraques 16, 17, 18 i 19 situades a l'est del camp en un primer moment van servir per als nous interns, ja que s'utilitzaven per la seva quarantena, més endavant es van allotjar a presoners soviètics i per últim l'any 1944 a dones. L'últim barracó d'aquest primer camp, el

Plànol del camp de Mauthausen

havia un excés de presoners en elles. Les barraques 16, 17, 18 i 19 situades a l'est del camp en un primer moment van servir per als nous interns, ja que s'utilitzaven per la seva quarantena, més endavant es van allotjar a presoners soviètics i per últim l'any 1944 a dones. L'últim barracó d'aquest primer camp, el

número 20, es va utilitzar temporalment com a infermeria i des del 1944 es van allotjar a oficials soviètics, que eren deportats al camp per la seva immediata execució. EL camp també hi havia d'infermeria de presoners on hi havia atenció mèdica per als més privilegiats, la barraca de les cuines on preparaven el menjar per als presoners i guardaven les provisions, la barraca de la bugaderia que era al primer lloc que anaven els nous presoners per ser afaitats, dutxats i on se'ls entregava la roba, molt a prop d'aquesta barraca hi havia la presó del camp on eren executats els deportats i interrogats els presos polítics. Per últim a aquesta part de Mauthausen podem trobar la càmera de gas i els forns crematoris.

Camp rus/ infermeria: Estava situat fora del camp i comptava amb 12 barracons. Originalment va ser construït per internar als presoners de guerra soviètics però un cop van morir la majoria d'ells l'any 1943, el camp es va transformar en un camp sanitari on s'internaven als presoners que estaven en pitjors condicions i tenien una mort pròxima.

Recinte esportiu: El recinte esportiu estava ubicat al costat del camp rus i era on les SS i alguns presoners realitzaven partits als quals acudia la població local.

Pedrera: Aquest va ser el lloc on la majoria de presoners internats al camp van realitzar treballs forçats. Allà havien de picar durant tot un dia i quan acabaven la jornada havien de pujar 186 esglaons carregant la pedra, per això aquells esglaons desiguals eren i són coneguts com ' l'escala de la mort'. La pedrera va ser un lloc amb molta mortalitat, ja que no només morien per esgotament treballant sinó que molt eren llençats des de el mur o bé morts per un tret. També va haver-hi casos en els quals les SS obligaven als presos a matar-se entre ells.

Naus d'armament Messerschmitt: El nom que rebien aquestes naus era degut a la seva pertinença a aquesta empresa, que utilitzava mà d'obra esclava pel seu benefici.

Barraques de les SS: Les barraques de les SS eren al voltant del camp i era des d'on administraven el camp les SS, s'allotjaven i a més a més també era un lloc d'oci per ells. A aquesta zona també l'edifici de la comandància de les SS, que era el lloc on es trobaven les habitacions dels comandaments de les SS i altres dependències.

Pati dels garatges: Aquesta àrea situada fora del camp on eren els presos, estava destinada a l'ús de les SS des de celebracions fins a la concentració de presos en les accions de desinfecció.

Dipòsit de les cendres: Aquesta zona estava situada fora del camp i era on deixaven les cendres dels forns crematoris.

Lloc d'execucions: Aquest recinte, també ubicat fora del camp era on les SS afusellaven als presos, aquesta practica, va acabar realitzant-se dins del mateix camp a un soterrani d'una de les barraques.

Camp de les tendes: En aquest recinte, situat a l'exterior del camp es on van internar a milers de jueus d'Hongria a causa de que el camp ja no tenia espai suficient per més presoners. Aquest campament també tenia un excedent dels presoners i per això les condicions de vida a l'interior eren catastròfiques.

Mauthausen camp II (barraques 21 a 24): Aquest segon camp adherit a l'anterior va tenir la utilitat de camp de quarantena, amb els temps va passar a ser un camp on s'hi destinaven en la seva majoria a presoners soviètics, aquest va realitzar una fuga l'any 1944 i dels 400 que varen aconseguir fugir només 11 van viure, ja que varen ser perseguits durant dies per assegurar la seva exterminació. L'última funció que va tenir aquesta zona va ser com a camp de concentració per a dones.

Mauthausen camp III: Aquest tercer i últim camp que va formar part de Mauthausen va ser construït l'any 1944. Aquesta ampliació del camp va permetre rebre a més presoners, ja que cada vegada arribaven més transports per l'avanç de l'exèrcit aliat cap a zones on hi havia altres camps de concentració. Ja l'any 1945 aquesta instal·lació va albergar als presoners més dèbils o incapacitats per treballar que estaven destinats a ser assassinats.

-Treballs

Els internats al camp varen ser empleats com a mà d'obra esclava. Sobretots en el camp de la indústria de guerra amb firmes com Steyr-Daimler-Puch, Reichswerke Hermann Göring i Heinkel-Werke i Messerschmitt

Una de les més importants a l'època va ser Deutsche Erd- und Steinwerke, una empresa de Heinrich Himmler, la qual utilitzava els presoners del camp de concentració, com a mà d'obra esclava per tal de realitzar diferents grans construccions.

Aquesta empresa tenia pedreres, tallers de pedrera, fàbriques de maons, pou d'extracció de grava i instal·lacions per processar aquests diferents materials a la vora de diferents camps. Alguns exemples van ser Mauthausen i Gusen d'on extreien granit. Les condicions de treball eren duríssimes, ja que el que es pretenia era acabar esgotant al presoner fins a la seva mort, provocant milers de víctimes.

Una de les oficines més important d'aquesta empresa estava situada a St. Georgen and der Gusen amb el nom de GranitwerkeMauthausen, es dedicava a l'explotació de mà d'obra esclava dels diferents camps que formaven el complex de Gusen i a la vegada de Mauthausen. L'oficina s'encarregava de les pedreres de Mauthausen i d'unes instal·lacions amb el nom clau de B8 Bergkristall, la majoria d'aquestes situades sota terra i que es dedicaven a la producció de l'avió de reacció Messerschmitt Me 262, aquest caça bombarder va entrar a l'aviació alemanya, la Luftwaffe, l'any 1944.

-Direcció del camp

La direcció del camp estava en mans d'Albert Sauer durant un curs període d'un any, des de l'obertura del camp l'any 1938 fins a l'any 1939. Des de 1939 la direcció va passar a Franz Ziereis que va manar al camp fins al final de la guerra l'any 1945.

-Internats

Les persones internades, homes, dones i nens, provenien de 40 nacionalitats diferents. La majoria procedia de Polònia així com de la Unió Soviètica i Hongria, però també hi va haver un gran nombre d'internats alemanys, austríacs, francesos, espanyols, iugoslavs i italians. Els presos jueus varen arribar en la seva majoria a partir de l'any 1944. Un total de 190.000 varen ser deportades al camp de Mauthausen.

-Formes d'assassinat

Hi havia una àmplia varietat de formes d'assassinat a dins del camp, cel·les de càstig, treballs com a esclau a la pedrera, càmeres de gas, caiguda des del mur dels paracaigudistes (part del mur de la pedrera), tirotejos, experiments mèdics, penjats, per la fam, afusellats, electrocutats i moltes més barbaritats.

E) EL CAMP ACTUALMENT

El camp actualment, tot i que s'han conservat parts de com va ser, té moltes diferències respecte a com era durant els seus anys en funcionament. Després de

Interior del camp a l'actualitat

la seva alliberació, el camp va passar a ser administrat pels americans i va servir com a allotjament a part de l'exèrcit soviètic. L'any 1947 va ser entregat de nou a Àustria amb la condició de construir un memorial, aquesta va ser la raó per la qual part de camp va ser desmuntat, unes d'aquestes parts varen ser les barraques de presoners i de les SS.

Dos anys després, l'any 1949 es va inaugurar el memorial. A partir d'aquest mateix any diverses nacions van construir monuments en record de les víctimes, també ho varen començar a fer diversos grups de víctimes. En l'actualitat el camp I només conserva 3 reproduccions de com eren les barraques dels presoners, també es conserven els barracons que varen ser utilitzats com a cuina i bugaderia, el que va tenir la utilitat d'infermeria ha sigut transformat en museu i des del 2013 té dues exposicions permanents referent al camp i els seus soterranis contenen com eren les càmeres de gas i 2 dels 3 forns que existien al camp,

així com la sala dels noms on apareix el nom de tots els que varen morir al camp de Mauthausen i els seus subcamps, entre ells el meu besavi. El camp II va ser transformat en un cementiri i el camp III actualment està tancat al públic. Altres llocs del camp també han desaparegut allà on eren els barracons de les SS és on s'han erigit els monuments de les diferents nacions, de l'antic camp rus i el camp de les tendes no en queda res només hi ha camp. La pedrera ha conservat els seus 186 esglaons, però ara plaques commemoratives resten a les parets que la rodegen. Només ha quedat intacta el portal de l'única entrada del camp i la porta dels garatges que conserva els dos trossos de ferro que sostenien l'àguila nazi i que els presos varen fer caure.

Camp de Mauthausen a l'actualitat

Després d'aquesta explicació sobre el funcionament, parts de camp i altres continuo amb el meu relat familiar, el meu besavi no va passar molt de temps a Mauthausen, ja que el 29.03.1941, va ser destinat a un dels subcamps d'aquest, el camp de Gusen situat a 4,5 km de Mauthausen.

F) GUSEN

-Introducció del camp

Gusen va ser un dels subcamps de Mauthausen. Es va construir l'any 1939 per la necessitat de tenir un camp a prop de les mines de Gusen, ja que la mitjana de morts dels internats de Mauthausen que havien de caminar cada dia fins a aquestes mines, era molt alt, d'aquí la decisió de construir un camp. Va ser un camp que tenia molta independència respecte a Mauthausen, ja que tenia la seva pròpia numeració, i recompte de morts a un llibre independent, les condicions de vida però, eren molt més dolentes, una demostració d'aquest fet va ser que les morts i els internats a aquest subcamp van superar les del KZ de Mauthausen.

-Parts del camp

Posteriorment degut a l'excessiu nombre d'internats al camp, es van crear dues instal·lacions més pertanyents a Gusen, Gusen II i Gusen III l'any 1944 utilitzant espais del camp Gusen I.

-Treballs

Els treballs que duïen a terme els internats eren els mateixos que es realitzaven al camp de Mauthausen.

-Internats

Els primers internats van ser opositors al règim nazi d'Alemanya i Àustria i també polonesos. Cal esmentar-lo també perquè va ser on més espanyols republicans van morir. Els primers espanyols van ser internats al camp el 24 de gener de 1941 i van anar arribant progressivament (en el cas del meu besavi va arribar un dia després, el 25 de gener), des del camp de Mauthausen.

-Formes d'assassinat

Hi havia molts mètodes d'assassinats des de l'esgotament total del presoner fins al gasejat col·lectiu, van haver desenes de maneres d'assassinar. La mort del meu besavi però va ser causada per aquest primer factor l'esgotament provocat per treballar innumerables hores i falta d'aliment i descans. Durant la tardor de l'any 1941 i 1942 van ser èpoques d'epidèmies per això l'alta mortalitat, molts republicans van morir en aquestes dates també a causa de les baixes temperatures.

G) EL CAMP ACTUALMENT

De com va ser el camp no es conserva res, només hi ha un petit memorial al costat del que varen ser els forns, aquesta és l'única zona que es va conservar gràcies a la compra d'aquest terreny per part de les associacions de diferents parts per evitar la seva demolició. La planificació del memorial va ser duta a terme per un dels supervivents del mateix camp, aquest va obrir l'any 1967.

Façana del recinte del Memorial de Gusen

Des de l'any 2014, també hi ha una exposició sobre la història del camp.

L'Agustí però, no va aconseguir sobreviure a aquestes dures condicions del camp de Gusen i va morir, segons els documents rebuts, a causa d'una colitis el dia (09.10.1942) a les (08.40h), mai sabrem si aquesta va ser la veritable raó de la seva mort, ja que moltes de les morts eren apuntades diferents de com eren realment. Tres dies després el 12.10.1942 va ser cremat al forn del camp.

H) JOAQUINA ROCHE

La situació per a la seva dona, després de el seu marit hagués de fugir no va ser fàcil, ja que va haver de criar tota sola als seus tres fills. Va començar a treballar a l'Escola Francesa de Barcelona, per aquesta raó en un dels documents de la Creu Roja surt citada la 'Madamme' de l'escola, ja que molt probablement com que no sabia res del seu marit durant anys acudis a ella per què l'ajudes a trobar-lo. Anys després de la mort d'Agustí i que ella ho sapigués va assabentar-se de la possibilitat del cobrament d'una paga per ella i el seu fill petit, ja que la resta eren majors d'edat i no entraven dins de les condicions per rebre la paga del govern alemany. La paga va trigar una mica a arribar, aquesta es va dur a terme gràcies a l'intervenció de la Federación Española de Deportados e Internados Políticos amb seu a Paris. Finalment després d'alguns mal entesos va poder cobrar aquesta paga vitalícia, encara que no va servir per compensar la mort del seu marit.

Joaquina Roche

2. HISTÒRIA DE MANUEL TIRADO

2.1 INTRODUCCIÓ

Partia amb la informació que va fugir de casa molt jove per allistar-se a l'exèrcit republicà i que durant la guerra va perdre una cama.

2.2 ANÀLISI DELS DOCUMENTS

A) ANYS 50

-Fonts documentals

Tipus de document	Notificació policial amb finalitat jurídica processal repressiva . Qualificat de secret
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	El Delegat Nacional, Director General
Datació	09.06.1956
Contingut	Aportar documentació per demostrar el delicte de comunisme. L'acció repressiva es veu a la frase 'pueda procederse a la depuración comunista'. És possible veure que era un règim dictatorial, ja que hi havia una persecució de les idees. Per aplicar la llei s'ha creat un Tribunal Especial per la Repressió de la Maçoneria i del Comunisme.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del general Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Jurídic, amb finalitat repressiva.
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Secretari del tribunal en nom del president
Datació	15.06.1956
Contingut	Destaca la presència militar en un tribunal per jutjar un cas civil, això forma part de les anomalies del franquisme en la tasca repressora. Un altre fet a destacar és esmentar a l'aixecament militar del 18 de juliol 'Glorioso movimiento nacional'.
Règim polític	Nivell nacional (Dictadura del general Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Probablement s'aplicarà la Llei de Responsabilitat Polítiques de 1939 i/o Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Expedient personal
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Jesus Ongay Arbe
Datació	Juny 1956
Contingut	Aquest expedient té una extensió de 3 pàgines. La primera és la portada on exposa el número d'expedient, 77.458 i el nom de Manuel Tirado Serrano. A la segona pàgina el cap de la secció politicosocial de la Delegació Nacional de Serveis Documentals, Jesus Ongay Arbe certifica els antecedents amb relació a Manuel, en aquest document exposa diferents dades respecte a Manuel tan personals, com la data i lloc de naixement i l'ofici, com en relació a la Guerra Civil com la data en la qual va allistar-se a l'exèrcit, la seva afiliació sindical i política i on va ser ferit així com la unitat militar. És declarat també com a pertanyent a la 5 secció d'inútils. La fulla conté dos segells un on posa la paraula secret i un altre amb el nom de

	la delegació i del delegat director. L'última fulla de l'expedient és la contra portada d'aquest i apareix un segell amb la paraula, comunisme, uns números i el nom de Manuel una altra vegada amb la data del 12.06.1956.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Sumari
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Jutge Instructor
Datació	05.09.1956
Contingut	Aquest sumari pertany al tribunal per la repressió de la maçoneria i el comunisme de la presidència del govern, és possible veure amunt d'aquestes paraules l'escut de l'Espanya franquista. El document firmat pel jutge instructor de jutjat número 3 declara que Manuel es va presentar aquell dia al jutjat. És possible visualitzar també tres segells, el primer pertanyent a la delegació nacional de serveis documentals on posa un número d'entrada i una data, el segon on posa entrada i el número de registre i data i per últim el de la presidència del govern on també apareix el número de jutjat.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Marco Garmendia
Datació	05.09.1956
Contingut	És un comunicat cap a diferents delegacions i serveis de l'Espanya franquista per tenir tota la informació possible de Manuel a causa dels seus antecedents a la guerra civil espanyola. Conté 3 signatures diferents.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Registre
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Cap del registre
Datació	19.10.1956
Contingut	Aquest document de mida reduïda respecte a la resta pertany a la direcció general de presons, declara a Manuel com a reclus i una altra secció del mateix document amb el títol de l'informe exposa que té precedent en l'actualitat. A una de les cantonades del document apareix un segell del mateix organisme on consta la ciutat de Madrid. També apareix la signatura de cap del registre.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Alcalde de Jaén
Datació	29.10.1956
Contingut	Aquest document va ser escrit per l'ajuntament de Jaén, en aquest declara que Manuel es trobava allà quan va esclatar el moviment nacional però que no té constància que pertanyés a cap partit. El que si els consta és que va ingressar com a voluntari a l'exèrcit republicà, també declaren que va ser ferit a Madrid, al principi del document especifiquen també la seva professió actual, la de venedor de cupons així com la seva actual domiciliació a Barcelona. Aquest document va dirigit al jutge del jutjat número 3 com bé és possible veure a peu de pàgina. El full conté el segell de l'ajuntament i la firma de l'alcalde del moment.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	El capità cap actual del servei d'informació
Datació	06.11.1956
Contingut	Aquest document va ser escrit per la comandància 205 de la guàrdia civil de Jaén i va dirigit al jutjat número 3. En aquest s'informa que Manuel era d'esquerres encara que no tenen referències que milites a cap partit polític i quan va acabar la guerra no va ser sancionat. Que durant la guerra va lluitar al front de Madrid i que se li va amputar una cama. A l'últim paràgraf també esmenta que no tenia una bona

	conducta. EL document conté una sola firma la del capità del servei d'informació. També conté el segell de la comandància de la guàrdia civil que escriu el document.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del general Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	El director general
Datació	27.11.1956
Contingut	La carta escrita per la direcció general de seguretat, més concretament per la divisió d'investigació social es dirigeix al jutjat número 3. Dóna la mateixa informació que les cartes anteriors, nom dels pares de Manuel, lloc de naixement i el domicili actual. Esmenta que Manuel va ser detingut varies vegades per robatori i políticament abans de la guerra civil, que va pertànyer a la UGT i que es va incorporar com a voluntari a l'exèrcit republicà. També exposa que en l'actualitat ven cupons de l'Organització Nacional de Cecs i no se li coneixen activitats polítiques. El document està firmat pel director general i conté 3 segells diferents tots ells pertanyents a la direcció general de seguretat.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Marco Garmendia
Datació	17.01.1957
Contingut	La carta té la intencionalitat de què s'enviïn al jutjat tots els antecedents penals de Manuel.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Registre
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Jutge instructor
Datació	17.01.1957
Contingut	Aquest document pertany al ministeri de justícia, més concretament a la direcció general de presons i el registre central de penats i rebels. De nou, com a documents anteriors, s'esmenta el tribunal especial per la repressió de la maçoneria i el comunisme i el jutjat número 3. Al document és possible visualitzar informació personal de Manuel. La fitxa conté el segell del jutjat número 3 i la signatura de jutge instructor.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Auto
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Sr. Jutge Especial, Don Tomás Marco Garmendia
Datació	28.03.1957
Contingut	El document exposa que Manuel va pertànyer al Partit Comunista però sense tenir una actuació destacada. També esmenta la llei de l'1 de març de 1940. Finalment declarà que el sumari de Manuel passarà al Fiscal i finalment al Tribunal.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Document Jurídic
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	-
Datació	08.04.1957
Contingut	Aquest document, que té una extensió de 2 pàgines pertany al Tribunal especial per la repressió de la maçoneria i el comunisme. En aquest paper consta el nom de Manuel, el dia que va passar per la fiscalia, així com la resolució final de la fiscalia, que va ser deixar-lo en llibertat. La segona pàgina és la que conté el segell amb el dia que es va finalitzar el document.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Fiscalia del tribunal Especial per la repressió de la Maçoneria i del comunisme
Datació	08.04.1957
Contingut	El document pertany a la fiscalia del tribunal especial per la repressió de la maçoneria i el comunisme, aquesta exposa que el fiscal que ha revisat les accions realitzades per Manuel, té la resolució de sobreseïment provisional. El paper conté una signatura i el segell del tribunal especial.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Jutge instructor
Datació	10.04.1957
Contingut	La carta va dirigida al president del tribunal des del jutjat número 3. En aquesta declara que adjunten el sumari de Manuel que té una extensió de 12 pàgines. El document conté l'assignatura del jutge instructor i un segell al principi del document on posa entrada i la data del 12 d'Abril.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Diligencia
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	-
Datació	12.04.1957
Contingut	El document fa constar que s'ha rebut a la secretaria general el sumari de Manuel. El full esmenta al principi, la paraula diligencia. Al final hi ha una signatura.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Auto
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Secretari
Datació	07.10.1957
Contingut	Conté la resolució d'un tribunal. Primerament exposa que no es pot jutjar a Manuel amb la llei de l'1 de març de 1940, en aquest primer paràgraf també exposa diferents dades referents a Manuel i ressalta el fet que té una conducta regular. En el segon paràgraf s'esmenta una segona llei i finalment dicten deixar a Manuel provisionalment ja que els seus delictes són insuficients. Aquest auto s'envia al tribunal i firmen el secretari i altres representants.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940) Llei de enjutjament criminal

Tipus de document	Notificació
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	El secretari
Datació	14.10.1957
Contingut	El document conté dos paràgrafs, el primer és una notificació escrita per secretari pel fiscal on declara que va donar una còpia de l'acord. El segon és una diligència on exposa que en compliment a l'anterior auto, és remet al cap del servei d'executòries els fulls útils.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Carta
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Secretari General
Datació	25.10.1957
Contingut	En aquest document dirigit al cap del servei d'executòries del tribunal enviat pel secretari del tribunal especial exposa que remet el sumari contra Manuel a l'espera d'una resolució. El document conté la signatura del secretari general així com un segell amb la data de sortida.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

Tipus de document	Decret
Fonts	Documental
Ubicació	Centro Documental de la Memoria Histórica
Autoria	Enrique de Salamanca
Datació	30.10.1957
Contingut	Aquest document declara que s'ha de complir l'ordenat per serveis superiors. Conté una signatura i esmenta la paraula Decret al principi del full.
Règim polític	Nivell nacional (dictadura del General Franco)
Moment històric	Fase totalitària
Legislació	Llei de Repressió del Comunisme i la Maçoneria (1940)

2.3 ENTREVISTES

A) ENTREVISTA A MARIA

A què es dedicava en Manuel abans d'allistar-se al front?

Treballava al camp

Era germà únic o tenia més germans i germanes?

Eren 5 nois i 1 noia

Saps alguna anècdota o història de la seva infantesa?

No molt, només que vivien al camp i que a la nit venia un mestre a donar-li classe a ells i els seus germans.

Com va conèixer a la seva dona?

Crec recordar que a una festa d'un poble, ja que un era de Jaén capital i l'altre de la Guardia, un poblet dels voltants.

Com era la relació amb els seus fills?

Es portaven tots bé, encara que la relació pares i fills era diferent de com ho és ara, hi havia menys llibertat diguem.

Quan va emigrar a Barcelona?

Crec que sobre els anys 50 o potser una mica abans no se la data precisa, van venir perquè ell ja no podia dedicar-se al camp després de perdre la cama i vivien malament, ja que treballava venen joguines que ell mateix havia realitzat manualment.

Va parlar alguna vegada sobre alguna de les moltes vegades que va haver de presentar-se als jutjats quan va ser citat després de la guerra?

No, mai va dir res en referència a la guerra, era un tema del qual no parlava mai.

Com era personalment?

Era molt bona persona.

Va continuar amb la seva mateixa professió després de la guerra?

No, després d'emigrar a Barcelona va ser 'barraquero', que era com li deien als que treballaven vigilant obres i llocs similars.

Parlava alguna vegada de com va perdre la seva cama?

No, mai.

Perquè l'ONCE li va negar tenir un lloc?

Suposo que pel fet d'haver lluitat a l'exèrcit republicà.

Coneixes alguna anècdota referent a la guerra?

Si, després de la guerra al poble d'ell venien en camions per emportar-se a la gent de casa seva i mai més tornaven, per això ell encara i que li faltava una cama saltava un mur i dormia a un cementiri, va morir més gent després de la guerra que durant ella.

B) ENTREVISTA A DOLORS

Tenien terrenys propis?

Si tenien treballadors a càrrec seu i a més de terreny tenien ramaderia

Perquè es va allistar a l'exèrcit?

Pel que he sentit ja sent molt jove pensava al benestar dels treballadors que tenien al camp. I havia tingut discussions amb els seus germans.

2.4 ANÀLISIS

A) INFÀNCIA I JOVENTUT

La seva família de Manuel, va ser una família nombrosa, ja que estava formada per 5 nois i 1 noia, de la seva infantesa no tinc cap dada només que els seus pares treballaven al camp i per això ell també hi treballava, tenien terrenys i treballadors a càrrec seu desconec si treballaven tot l'any o només eren contractats per les collites a més a més també tenien ramaderia.

B) GUERRA CIVIL

Quan va esclatar la guerra civil espanyola, Manuel, va decidir allistar-se a l'exèrcit republicà, ja que compartia els ideals i creia que tot aniria millor amb la República. Segons fons familiars, una de les raons per les quals es va allistar va ser per les baralles que tenia amb els seus germans, ja que ell era partidari de donar menjar als treballadors de forma equitativa en contra dels pensaments dels seus germans, ja de molt jove pensava en el benestar dels treballadors.

Durant la guerra civil va ser enviat a Madrid, encara que als documents especifica que formava part de l'exèrcit republicà a la data especificada aquest, encara no estava consolidat per la qual cosa devia estar en alguna milícia, que eren les unitats que defensaven la República en aquell moment per falta d'un exèrcit unit. Als documents especifica que Manuel va ser ferit al barri Usera l'1 de maig de 1938, fet que li va fer perdre una cama. Una contradicció que apareix als documents és que era comunista i estava afiliat a la UGT no compatible, ja que aquest sindicat era ideologia socialista.

C) POST GUERRA I EMIGRACIÓ

Un cop acabada la guerra, ell s'amagava a un cementiri per què no l'atrapessin durant les nits. Els anys posteriors a la guerra, Manuel va prendre la decisió de quedar-se a Espanya i les conseqüències d'això va ser les nombroses vegades que va haver de presentar-se als jutjats per haver sigut comunista i haver estat lluitant al bàndol republicà.

Manuel i Catalina amb la seva néta

Als anys 50 va emigrar amb la seva família a Barcelona, ja que no es podia dedicar al camp després d'haver perdut la cama.

Encara i el seu trasllat a Barcelona, va haver de seguir presentant-se als jutjats pels seus antecedents de guerra. Un cop va arribar a Barcelona va treballar a diferents àmbits per guanyar diners, va treballar vigilant obres i venia joguines que ell mateix havia realitzat, les seves condicions per treballar eren més reduïdes a causa de la seva invalidesa. L'ONCE sempre li va negar tenir un lloc fixe i treballava sense sostre venent cupons. Després de viure primerament uns anys a una casa a la zona de les barraques de Montjuïc va traslladar-se a viure a Nou Barris.

Manuel d'adult

D) VELLESA

Va morir de càncer amb 62 anys a un hospital de Barcelona.

3. HISTÒRIA DE LUIS UROZ

3.1 INTRODUCCIÓ

Partia sense cap tipus d'informació, només sabent que va morir molt jove i que havia sigut carreter. Per això en un principi, sense tenir cap fil d'on tirar per esbrinar el seu passat vaig decidir deixar de banda la investigació.

Un dia durant una trucada telefònica entre el meu pare i la seva germana, estaven parlant sobre el meu treball quan va sortir el tema del besavi Luis. Ella va explicar que pel que havia escoltat, el besavi havia estat present a la Batalla de L'Ebre i que havia lluitat al bàndol nacional i un cop acabada la guerra i per culpa de la metralla es va refugiar a Montserrat per ser curat. Així doncs amb aquesta informació vaig decidir realitzar també la meva investigació sobre ell.

3.2 ANÀLISI DELS DOCUMENTS

A) INFÀNCIA

-Fonts documentals

Tipus de document	Acta de naixement
Fonts	Documental
Ubicació	Ajuntament de Gergal
Autoria	Jutge municipal i Secretari de Gergal
Datació	30.04.1906
Contingut	El document presenta la data que van inscriure al registre a Luis Uroz, també exposa la data de naixement i lloc, el nom dels pares i dels avis, així com tots els testimonis amb la seva signatura i la del jutge i secretari de la vila de Gergal.
Règim polític	Nivell nacional (Regnat d'Alfons XIII de Borbó)
Moment històric	Restauració borbònica (Regnat d'Alfons XIII de Borbó)

3.3 ANÀLISIS

A) INFÀNCIA I JOVENTUT

Luis Uroz fill de Luis i Patricia va néixer a Gergal, Almeria el 28.03.1906. Els seus pares eren mestres. Desconec tot el que va ser la seva infantesa i joventut, només que va treballar com a vigilant d'un magatzem i com a carreter. Va casar-se amb Angela i va tenir 4 filles i 1 fill, l'Angela (1936), Isabel (1937) Maria (1940), Luís(1943) i Asunción (1944).

B) GUERRA CIVIL

En un principi a causa de certes fonts familiars vàrem pensar que Luís durant la guerra civil havia combatut al bàndol nacional però després de parlar amb una de les seves filles aquesta ens va confirmar que el seu pare havia lluitat al bàndol republicà i que més concretament va estar-hi present a la batalla de l'Ebre i que posteriorment havia estat hospitalitzat a Montserrat, per això vaig buscar informació sobre el paper de Montserrat durant la guerra civil.

Als inicis de la guerra civil, el Monestir de Montserrat va patir una situació precària, cal esmentar que va poder ser cremat en diferents ocasions. Per aquesta raó la Generalitat de Catalunya va expropiar els edificis i van evacuar als monjos que residien allà. A partir de 1936 Montserrat va començar a ser una institució sanitària, però es desconeix molt aquesta primera etapa, ja que va començar a tenir més importància a partir de l'any 1938.

El Ministeri de Defensa va convertir l'hospital en un centre de dèbils i convalescents anomenat, CLÍNICA MILITAR Z. A . Les obres per tal d'aplicar l'aforament van ser molt ràpides i per això molt d'hora va haver-hi un augment en el nombre d'internats.

Va ser durant la direcció del Dr. RIU i Porta quan l'hospital va tenir el seu màxim desenvolupament.

L'hospital es va dividir en diferents grups i subgrups per tal de millorar la seva activitat.

El primer grup era el d'Hospitalització que es dividia en dos pavellons diferents i que era on els malalts rebien les atencions pròpies d'un hospital fins que milloressin.

El segon grup estava destinat a la convalescència i readaptació i estava dividit en 3 subgrups diferents.

- Subgrup I tractaven les ferides no massa importants
- Subgrup II allà eren els que patien alguna impotència funcional

- Subgrup II eren els malats que encara necessitaven vigilància

Nou centre

Per últim es va obrir un nou centre format per diferents seccions per tal de fer que els internats realitzessin algun tipus d'activitat i a la vegada participessin en la millora del complex.

- Serralleria
- Fusteria
- Impremta
- Sabateria
- Jardineria
- Dibuix i modelatge

Un cop el pacient se'l considerava que havia tingut una evolució positiva, se'l traslladava al tercer grup, allà es pretenia que el pacient es tornés a acostumar a unes normes més dures per tal de tornar-lo a incorporar a l'exèrcit. No passaven a aquesta secció els pacients que se'l considerava no aptes per tornar.

Aquest nou centre va ser doncs una innovació en aquella època ja que anteriorment els ferits i malalts un cop se'ls curava tornaven directament al front i no tenien un temps per recuperar-se. El meu besavi va d'haver de declarar no apte, ja que no va tornar al front. Les dades de naixement dels fills també ajuden a confirmar les fonts orals sobre Luis les seves primeres dues filles les va tenir abans de la batalla de l'Ebre, moment en el qual devia ser mobilitzat i posteriorment hospitalitzat, va haver de tornar a casa l'any 1940, l'any que naixement de la seva tercera filla.

C) POST GUERRA

Segons fons familiars la metralla de la guerra va provocar que estigués malalt després de la guerra i això la seva mort prematura, en aquell moment els seus fills eren joves i van quedar orfes, ja que la meva besàvia va morir molt abans que el seu marit quan encara era molt jove per causes que desconec.

Luis situat al centre de la imatge rodejat de persones

4. HISTÒRIA DE JOSÉ MARTÍN

4.1 INTRODUCCIÓ

Partia amb molt poca informació en referència a ell, només que havia lluitat al bàndol nacional, ja que quan aquests van arribar al seu pobre el van reclutar a la força.

4.2 ANÀLISI DELS DOCUMENTS

A) ANYS 80

-Fonts familiars

Tipus de document	Llibre de família
Fonts	Familiar
Autoria	Ministeri de Justícia. Direcció general dels registres i del notariat. Registre civil
Datació	Documentació datada de 19.08.1981 (no data de l'original)
Contingut	Al llibre de família consta en primer lloc el certificat de matrimoni amb el nom de tots dos, les respectives edats que tenien en casar-se, el nom dels pares i on estaven els dos domiciliats. També inclou l'estat civil tant d'en José com de L'Encarnació. En segon lloc té el registre de cada fill i filla amb el seu nom, data de naixement i lloc.
Règim polític	-
Moment històric	-

**Tots els documents analitzats anteriorment (dels quatre besavis) estan al llibre dels annexos distribuïts en el mateix ordre que el seu anàlisi.*

4.3 ENTREVISTES

A) ENTREVISTA MARIA

Recordes alguna anècdota referent a la guerra?

Si, recordo una que explica sempre la meva mare. Quan el meu pare va venir amb el permís de guerra per tal de conèixer al seu fill, la seva filla petita, és a dir la meva germana, no el deixava entrar a casa per por, ja que deia que era un soldat. Al front tota la seva companyia va morir a una emboscada durant el període que ell va ser al poble i poca cosa més sé, ja que no l'he viscut. Un altre va ser que la meva mare i tots els habitants del petit poble, un cop van veure arribar soldats italians, van marxar cap a les muntanyes per por a ells. Quan van baixar de nou a les seves cases els soldats italians es van portar molt bé amb ells, fins i tot van donar regals als nens i també menjar, només necessitaven ser allà per cuinar res més. La meva mare tenia doncs la casa plena de soldats italians!

El teu pare et va explicar alguna cosa sobre la seva estada al front?

No, no parlava de res. Per això no sé moltes anècdotes.

Com vas viure la postguerra?

No vaig passar gana, ja que el meu pare era pescador i peix a casa no en faltava, però tampoc ens sobrava menjar. No ens podíem permetre algunes coses ni luxes per afortunadament gana no vam passar.

Saps a què es dedicava el teu pare durant la seva joventut?

Sí, era pescador.

Com es van conèixer la teva mare i el teu pare?

Les seves àvies eren molt amigues i es van criar junts.

Com era la relació que tenies amb el teu pare durant la teva infantesa?

Molt bona, era molt afectuós, un bon pare.

Quin fet va portar als teus pares a emigrar cap a Barcelona i no cap a altra ciutat?

Almuñecar era molt petit i només vivien pescadors i gent que es dedicava a treballar el camp, gent relativament pobre i el meu pare no volia que el seu fill es dediqués a això i que les seves filles es casessin amb pescadors, així que van vendre els dos vaixells que tenien i la casa i van venir a Barcelona, suposo que a aquesta ciutat perquè tenia port.

Durant quant de temps vàreu viure a les 'barraques de Montjuïc'?

D'ençà que jo tenia 6 anys fins als 13.

L'ofici de pescador el va heretar del seu pare?

Sí, tenien vaixells i ell des dels 5 anys anava a una barca petita portant llum per atraure els bancs de peixos.

B) ENTREVISTA A DOLORS

Coneixes alguna història referent al teu avi durant la guerra?

Sí, un dia mentre ell era al front mirava una fotografia dels seus fills i va dir < no els veure> llavors el que estava al comandament li va dir que tornes per veure'ls, un cop va arribar al poble, la seva filla que era petita no el va reconèixer i li va tenir por. Quan va tornar al front va estar amb uns altres companys, ja que durant el temps que havia estat fora havien matat a tots els integrants de l'altre cos perquè durant el temps que havia sigut fora havien matat a tots els seus companys.

Com era la seva relació amb els seus néts i nétes?

Molt bona, ens explicava històries inventades per ell i ens portava a la platja de la Barceloneta a buscar tresors, que realment eren les coses que portava el mar a la sorra. També ens portava a veure als seus amics pescadors que arreglaven les xarxes.

El teu avi tenia germans i germanes?

Sí en tenia.

4.4 ANÀLISIS

A) INFÀNCIA I JOVENTUT

José Martín González , fill de Francisco i Dolores, va néixer a Jaén el dia 14.04.1910. Va ser el major menor de x germans. Ja de molt jove es va dedicar a la pesca, un ofici molt freqüentat al poble i que li venia d'herència familiar, ja que anteriorment el seu pare Francisco ho havia sigut i tenien en propietat dues barques. Durant la seva infantesa ja va conèixer a Encarnación la que

seria la seva futura dona, es van conèixer per què les àvies de tots dos eren molt amigues i es van criar junts.

José i Encarnación en la seva joventut

B) GUERRA CIVIL

Un cop ja havia començat la guerra, les tropes nacionals van entrar al poble a reclutar homes, entre ells el meu besavi José. Desconec a quina zona geogràfica va ser destinat, en referència a la guerra només conec anècdotes familiars que expliquen que va sobreviure gràcies a un permís que va demanar per conèixer al seu fill, un cop el permís es va acabar, quan va tornar al front de batalla va anar amb una altra companyia, ja que de l'anterior no quedava cap integrant. Va ser també durant la guerra, exactament l'any 1937 que els meus besavis es varen casar.

C) POST GUERRA I EMIGRACIÓ

Un cop finalitzada la guerra va tornar al poble, però no per molt de temps, ja que va decidir emigrar a Barcelona per què el poble era petit, així que van vendre els dos vaixells que tenien i la casa i van venir a Barcelona. Durant els primers anys van ser a les barraques de Montjuïc i després ja van poder comprar un pis. Durant la seva estança a Barcelona també es va dedicar a la pesca, per això durant la postguerra la meua àvia no recorda passar fam, ja que cada dia podien menjar allò que pescava encara que no es podien permetre luxes.

D) VELLESA

Durant la seva vellesa va continuar vivint a Barcelona, va poder veure créixer els seus fills i filles i contemplar com aquest/es formaven les seves pròpies famílies. Va morir amb 61 anys a causa d'un ictus a un hospital de Barcelona.

INSTITUCIONS I FUNDACIONS DE RECERCA

1. AGUSTÍ

1.1 ARXIU MEMORIAL DE MAUTHAUSEN

Aquest arxiu, situat a Àustria, es dedica a la investigació de persones que van ser internades al camp de concentració de Mauthausen, per això a la pàgina web dóna l'opció d'omplir un formulari sobre la persona que vols tenir informació per ajudar-te i proporcionar-te els documents que ells puguin tenir, ja que durant els últims anys, com bé diu a la web, es dirigien a l'arxiu antics presoners, persones que buscaven informació de parents (com és el meu cas) i altres amb interessos científics.

www.mauthausen-memorial.at

Petició	28/02/2016
Resposta	22/07/2016
Informació	Al correu adjunta una fitxa de llibre del camp en la qual apareix el nom d'Agustí i dades relacionades amb ell com el lloc i data de naixement número de matrícula que va rebre al camp i causa de la mort.

1.2 INTERNACIONAL TRACING SERVICE

És un organisme, situat a Alemanya, que emmagatzema arxius dels camps de concentració, no només documentació sinó també les pertinences de la persona internada (en cas que tingués). Per això vaig omplir un formulari amb les dades que em varen demanar per intentar obtenir arxius que puguin ajudar-me al meu treball.

www.its-arolsen.org

Petició	13/03/2016
Resposta	13/04/2016
Informació	Com ha resposta al meu correu electrònic van enviar-me adjunta tota la informació de la qual disposaven, un total de 24 pàgines. Posen part del camí que va realitzada fins a arribar a Mauthausen, també expliquen perquè va haver-hi republicans espanyols a camps nazis alemanys i m'adjunten

	altres direccions on puc dirigir-me per obtenir informació. Amb tota aquesta informació prèvia m'envien documents de llistes on apareix el nom d'Agustí Coves Pastor, a més d'una fitxa individual. Per finalitzar em proporciona l'hora de la mort i la causa. Donen també algunes referències bibliogràfiques on podria obtenir algun tipus d'informació.
--	---

Envio un Correu a aquesta direcció, Sonderstandesamt@Bad-Arolsen.de, per tal de sol·licitar una prova de defunció com ells mateixos hem van dir al correu del ITS

Petició	19/04/2016
Resposta	24/05/2016
Informació	M'envien el certificat de defunció del meu besavi.

1.3 DEUTSCHE DIENSTSTELLE (WAST)

És un organisme, situat a Alemanya, que té informació sobre presoners de guerra de diferents nacionalitats i deportats. Vaig omplir el formulari de la pàgina web per tal d'obtenir com en les pàgines anteriors qualsevol tipus d'informació.

www.dd-wast.de/de/startseite.html

Petició	17/03/2016
Resposta (en carta)	21/03/2016
Informació	Diuen que no tenen cap informació referent a Agustí Coves Pastor.

1.4 ARXIUS ESTATALS DE TRIER

Ja que anteriors informacions que asseguraven que Agustí Coves Pastor va estar a l'Stalag XII D, i com que l'Stalag no té cap arxiu oficial, vaig escriure als arxius estatals del poble, situat a Alemanya, una carta per tal d'esbrinar si tenien informació sobre la seva internació.

Petició (en carta)	21/03/2016
Resposta	31/03/2016
Informació	Em responen amb una carta , dient que desafortunadament no tenen cap document del meu besavi, però m'ajunten el correu electrònic i la direcció d'un organisme que pot tenir alguna cosa. També a la mateixa carta

	inclouen dues fotocòpies d'un llibre (The prisoner of war camps Stalag XII D of Adolf Welter) esperant que pugui ajudar-me amb el meu projecte.
--	--

1.5 NATIONAL ARCHIVES.

Com diu a deportados.es són els arxius nacionals dels Estats Units, i disposen d'informació que van requisar a Alemanya després de la segona guerra mundial, per tant no vaig descartar aquesta via i vaig enviar un correu a l'adreça del correu indicat a la web explicant el que estava buscant i la raó (treball de recerca).

www.archives.gov

Petició	13/03/2016
Resposta	14/03/2016
Informació	No tenien documentació referent al meu besavi i em recomanen que em dirigeixi a ITS (anteriorment enviat).

1.6 ARXIUS DE LA CREU ROJA INTERNACIONAL

Donat que aquesta organització, amb la seu a Suïssa, ja existia durant la segona guerra mundial vaig pensar a escriure per tal de saber si disposaven d'alguna informació referent a Agustí donat el cas que durant el seu camí realitzat a França sigues atingut per ells.

www.icrc.org/eng/resources/icrc-archives/

Petició	13/03/2016
Resposta	14/03/2016
Informació	Com a resposta al meu e-mail demanant informació sobre el meu besavi per incorporar-la al meu treball, em van respondre dient que els arxius de la segona guerra mundial es trobaven actualment suspesos fins a nova ordre i que no em podien ajudar.

1.7 OFFICE NATIONAL DES ANCIENS COMBATTANTS ET VICTIMES DE LA GUERRE

El meu besavi, com em van dir a la seu d'Amical Mauthausen, el més segur i probable és que hagués estat a una companyia de treballadors estrangers durant la seva estada a França i per tal de saber si tenien la informació, em vaig dirigir a aquest organisme francès via e-mail.

www.onac-vg.fr/fr/contact/

Petició	20/03/2016
Resposta	-
Informació	-

1.8 CENTRO DOCUMENTAL DE LA MEMORIA HISTÓRICA

Aquests arxius, amb seu a Salamanca, disposen majoritàriament d'informació sobre els combatents de l'exèrcit republicà i, ja que ell va ser a aquest bàndol vaig enviar una sol·licitud per tal de saber si disposaven d'alguna documentació referent a quin partit va estar afiliat.

www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/cdmh/portada.html

Petició	14/03/2016
Resposta	24/05/2016
Informació	Després d'haver pagat el preu, ens arriba informació sobre l'Agustí que en la seva majoria teníem.

1.9 ARXIU HISTÒRIC DEL PCE

Aquests contenen arxius sobre militants del partit i sobre aquest a camps francesos i alemanys. Ja que no sé a quin partit militava vaig enviar un correu per veure si tenien algun document relacionat amb ell.

archivohistorico@pce.es

Petició	13/03/2016
Resposta	14/03/2016
Informació	En resposta al meu correu electrònic em van dir que no tenien cap arxiu relacionat amb el meu besavi, però em van proporcionar un llistat amb llocs on podia trobar.

1.10 MEMORIAL I MUSEU DE ZAGAN

A aquests arxius, situats a l'actual Polònia, es pot trobar informació sobre els presoners que van ser a l'Stalag VIII C, ja que he pogut trobar informació referent a què va estar a aquesta presó i que va ser allà des d'on el van enviar a Mauthausen vaig enviar un correu demanant informació.

www.muzeum.eline2.servery.pl

Petició	19/03/2016
Resposta	21/03/2016
Informació	En resposta al meu correu electrònic, em va dir que no van trobar informació referent al meu besavi, ja que molts llistats es van perdre, ja que els alemanys els van cremar, però que si trobessin alguna cosa, m'ho enviarien.

1.11 FUNDACIÓ SALVADOR SEGUÍ

Un company de la meva mare li va dir que a aquesta organització, va trobar informació sobre el seu besavi, així doncs com no descarto cap via, vaig enviar un correu per tal de saber si tenien cap informació referent a ell. (trucada 04/04/2016)

<http://www.fundacionssegui.org/>

Petició	19/03/2016
Resposta	Finalment de forma presencial.

1.12 ARXIU GENERAL DE LA REGIÓ DE MURCIA

Com he dit amb anterioritat no vaig descartar cap via d'investigació i vaig consultar aquesta pàgina web amb documents digitalitzats a la recerca d'algun tipus de document amb referència a la guerra civil.

archivoweb.carm.es/

Petició	15/03/2016
Resposta/Informació	No tenen cap document on aparegui el seu nom.

1.13 SERVICE HISTORIQUE DE LA DEFENSE

Tenen la seu situada a Caen, França, i disposen d'arxius molt valuosos tant de les CTE (companyies de treball d'estrangers) com llistats dels camps de concentració i dels Stalags per això vaig omplir un formulari per obtenir informació.

<http://www.servicehistorique.sga.defense.gouv.fr/?q=content/%E2%80%A2-%C3%A0-caen>

Petició	20/03/2016
Resposta	13/05/2016
Informació	M'envien una carta on hi ha adjuntades unes fitxes que mostren el dia de captura, el lloc i la data d'entrada i sortida dels diferents Stalags fins a arribar al Camp de Mauthausen, a més d'informació personal.

1.14 MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA

Després de la visita a Amical Mauthausen i que expliquessin al meu pare com demanar la indemnització pel seu tiet (l'únic fill viu d'Agustí Coves Pastor) que donava França als descendents de les víctimes dels camps de concentració. El meu pare (seguint el consell de la dona de l'organització) va demanar al Museu d'Història de Catalunya el certificat oficial de la seva mort (fotocòpia del llibre real del camp) que li era indispensable per presentar els papers per demanar els diners.

<http://www.es.mhcat.cat/>

Petició	Telefònica
Resposta	Finalment de forma presencial
Informació	Em proporcionen una fotocòpia original del llibre de Mauthausen on apareix el nom del meu besavi.

1.15 DEPORTADOS.ES

Aquesta és la web on m'he orientat, com ja he explicat anteriorment, per saber on poder demanar informació, els vaig enviar un correu donant-li les gràcies per la informació tan útil proporcionada pel meu treball i em van respondre que per tal d'ajudar-me mirarien si als seus arxius (fruit de la seva pròpia investigació, semblant a la meva) era el nom del meu besavi.

<http://deportados.es/>

Petició	04/04/2016
Resposta	05/04/2016
Informació	Desafortunadament, als seus arxius no han trobat cap dada relacionada amb el meu besavi, però sí que hem proporcionen el certificat de defunció del meu besavi de les autoritats franceses i que van remetre a les autoritats franquistes als anys 50.

1.16 ARXIU MILITAR DE BUNDES

Des de Trier, em van dir que podia enviar un correu o carta a aquests arxius per tal de veure si ells tenien cap informació relacionada amb el meu besavi, ja que aquests arxius, situats a Alemanya, contenen arxius militars.

<http://www.bundesarchiv.de/index.html.de>

Petició	04/04/2016
Resposta	12/04/2016
Informació	No disposen d'arxius personals dels internats a camps ni de presoners de guerra i m'adjunten dues direccions d'altres organitzacions WAST i la creu Roja (arxius anteriorment consultats en els quals en tots dos vaig obtenir respostes negatives)

1.17 ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

Després de la visita a la Fundació Salvador Seguí, vaig optar per escriure a aquest arxiu situat a Sant Cugat per tal de veure si en els seus documents, que són còpies d'un part dels que són a Salamanca, tenien informació referent al meu besavi.

<http://anc.gencat.cat/es/>

Petició	12/04/2016
Resposta	24/05/2016 (Resposta telefònica)
Informació	Mitjançant aquesta trucada telefònica, la directora, la senyora Rosa M ^a Crueller, va parlar amb el meu pare respecte a la petició enviada per saber si tenien informació. La resposta va ser que seria millor mirar la documentació de manera presencial al lloc mitjançant una plataforma digital de la qual disposen, ja que no està classificada.

1.18 OFFICE FRANÇAIS DE PROTECTION DES RÉFUGIÉS ET APATRIDES

És una institució francesa la qual pot tenir informació sobre el meu besavi, ja que conté informació de l'època referent a refugiats espanyols.

<https://www.ofpra.gouv.fr/>

Petició	16/04/2016
Resposta	9/05/2016
Informació	Com ha resposta vaig rebre un fitxa del meu avi, on a més depositar dades

	personals posava que va entrar al país en condició de refugiat al mes de febrer.
--	--

1.19 ARXIU CONTEMPORANI

Aquest arxiu pot tenir una documentació que acrediti que les parades dels encants eren del meu avi, i per això enviem una petició per tal de sol·licitar aquests papers.

<http://w110.bcn.cat/portal/site/ArxiuContemporani/>

Petició	20/04/2016
Resposta	20/04/2016
Informació	Tenim una cita concertada a l'arxiu el dia 5 de maig a les 12:45h.

*Finalment van anul·lar la cita, ja que no va trobar els papers a cap dels noms proporcionats, ni de L'Agustí Coves Pastor ni la seva mare Rosa ni del seu pare Agustí, la dona de l'arxiu va comentar que era possible que a l'època per tal d'estalviar-se papers ho fessin oralment, un acord sense firmar cap mena de paper ni res semblant.

1.20 CORREU PERSONAL (jbr.bourbon@gmail.com)

Escric aquest correu a aquest home, ja que pertany a un fòrum on parlen i intercanvien informació sobre l'Stalag VIII C.

Petició	16/05/2016
Resposta	-
Informació	-

1.21 ARCHIVES DÉPARTAMENTALES DES PYRÉNÉES ORIENTALES

Després de la visita al memorial del camp d'Argelers-sur-Mer i parlar amb la seva directora sobre d'on podria trobar informació sobre els refugiats republicans que varen ser a la platja em va recomanar que escrivís a aquests arxius, ja que tenen un llistat (no complet) sobre alguns republicans que van ser al camp.

<http://www.ledepartement66.fr/55-les-archives-departementales.htm>

Petició	25/05/2016
Resposta	-
Informació	-

1.22 ARCHIVES NATIONALES

Arxius nacionals per tal de rebre informació sobre diferents ‘*Cotes de recherches*’ amb les que comptaven on hi ha la possibilitat que aparegui el nom d’Agustí, així un document demostraria la seva estada al camp.

<http://www.archives-nationales.culture.gouv.fr/>

Petició (trucada)	07/07/2016
Resposta	07/07/2016
Informació	A la trucada ens indiquen que ens hem de crear un compte a la pàgina SIV. Archives nationales i des d’allà demanar la informació que vulguem rebre. No hi ha cap informació referent a Agustí Coves Pastor als arxius sol·licitats a aquests arxius

**Els documents relacionats amb la CNT-Fai es troben en la seva majoria a Holanda l’Institut Internacional de la història social. Per contra doncs no podré rebre la documentació, ja que no es poden fer consultes per a individuals com ve ho declara a la pàgina web.

2. LUÍS

2.1 ARXIU MILITAR D'ÀVILA

Aquest arxiu militar, juntament amb altres situats arreu d'Espanya dins dels seus documents conté informació sobre la guerra civil i podria contenir algun arxiu on aparegués informació referent al meu besavi.

<http://www.ejercito.mde.es/unidades/Madrid/ihycm/Archivos/agm-avila-index.html>

Petició	20/03/2016
Resposta	9/04/2016
Informació	No tenen cap informació referent a Luis Uroz als seus documents.

2.2 CENTRO DOCUMENTAL DE LA MEMORIA HISTÒRICA

Aquest arxiu conté informació sobre les diferents persones que van lluitar a la guerra civil. Vaig enviar una sol·licitud per tal de saber si disposaven d'alguna documentació referent a ell.

www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/cdmh/portada.html

Petició	14/03/2016
Resposta	18/04/2016
Informació	No disposen de cap informació referent a Luis Uroz ens els seus documents i em recomanen que em dirigeixi a altres arxius militars.

2.3 CONSORCI MEMORIAL DELS ESPAIS DE LA BATALLA DE L'EBRE

Escric a aquest espai de memòria de la batalla de l'Ebre, ja que segons fonts familiars el meu besavi va combatre a aquesta batalla.

<http://www.batallaebre.org/>

Petició	16/04/2016
Resposta	19/04/2016
Informació	Em responen que em dirigeixi als arxius catalans.

2.4 ARXIU MILITAR DE GUADALAJARA

Aquest arxiu militar pot contenir informació sobre el meu besavi, ja que va combatre a la guerra civil i dins d'aquesta font documental contenen aquesta informació.

<http://www.ejercito.mde.es/unidades/Madrid/ihycm/Archivos/agm-guadalajara-index.html>

Petició	20/03/2016
Resposta	29/03/2016
Informació	No tenen cap informació referent al meu besavi.

2.5 GERGAL

Vam trucar a Gergal, el poble natiu de Luis per tal d'obtenir el certificat de naixement del meu besavi, ja que a tots els arxius ens demanaven la data i no en teníem coneixement.

Petició (via telefònica)	05/04/2016
Resposta	
Informació	La carta té una fotocòpia del certificat de naixement.

2.6 ARXIU HISTORIC D'OLESSA DE MONTSERRAT

Al seu fons documental conté informació referent al monestir de Montserrat i, ja que sabia que durant el període de la guerra civil el meu besavi va ser allà, escric per veure si ells disposen d'aquesta informació de la qual preciso.

<http://www.olesademontserrat.cat/ajuntament-seu-electronica/arxiu-historic-municipal/fons-conservats-a-l-arxiu.htm>

Petició	3/05/2016
Resposta	6/05/2016
Informació	L'arxiu d'Olessa de Montserrat no té cap documentació del monestir de Montserrat i em diuen dos arxius als quals em puc dirigir.

2.7 ARXIU DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

Escric a aquesta direcció com em recomanen que ho faci des de l'arxiu d'Olessa de Montserrat, ja que el més probable és que ells continguin la informació a la seva àmplia biblioteca de la qual disposen.

<http://www.bibliotecademontserrat.net/cat/>

Petició	07/05/2016
Resposta	09/05/2016
Informació	Com a resposta em diuen que aquest tipus de consulta és per l'arxiu.

2.8 L'ARXIU DE MONISTROL DE MONTSERRAT

Contacto amb aquest arxiu com bé em varen dir des de Olessa per veure si als seus documents hi ha arxius que em puguin ajudar a la meva recerca.

<https://www.monistroidemontserrat.cat/default.php?idcanal=2&idcategory=84&idsubcategory=0&idgroup=0&idevent=213>

Petició	07/05/2016
Resposta	07/05/2016
Informació	El correu electrònic de l'arxiu té una adreça errònia i no deixa enviar cap missatge.

3. JOSÉ

3.1 CENTRO DOCUMENTAL DE LA MEMORIA HISTÓRICA

Aquest arxiu conté informació sobre les diferents persones que van lluitar a la guerra civil. Vaig enviar una sol·licitud per tal de saber si disposaven d'alguna documentació referent a ell.

www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/cdmh/portada.html

Petició	30/03/2016
Resposta	02/04/2016
Informació	No compten amb cap informació referent al meu besavi

3.2 ARXIU GENERAL MILITAR D'ÀVILA

Aquest arxiu militar, juntament amb altres situats arreu d'Espanya dins dels seus documents conté informació sobre la guerra civil i podria contenir algun arxiu on aparegués informació referent al meu besavi.

<http://www.ejercito.mde.es/unidades/Madrid/ihycm/Archivos/agm-avila-index.html>

Petició	20/03/2016
Resposta	22/04/2016
Informació	No compten amb cap informació referent al meu besavi.

3.3 ARXIU GENERAL MILITAR DE GUADALAJARA

Escric a aquest arxiu militar, ja que des de Salamanca és un als quals em deriven per què hi ha probabilitats de què pugui haver algun tipus d'informació referent al meu besavi.

<http://www.ejercito.mde.es/unidades/Madrid/ihycm/Archivos/agm-guadalajara-index.html>

Petició	10/04/2016
Resposta	15/04/2016
Informació	No compten amb cap informació referent al meu besavi.

3.4 ARXIU MILITAR DE SEGOVIA

Aquest arxiu militar que conté arxius sobre la guerra civil pot tenir informació referent al José el meu besavi que va lluitar al bàndol nacional.

<http://www.ejercito.mde.es/unidades/Madrid/ihycm/Archivos/agm-segovia-index.html>

Petició	05/04/2016
Resposta	06/04/2016
Informació	No compten amb cap informació referent al meu besavi.

4. MANUEL

4.1 CENTRE DOCUMENTAL DE LA MEMORIA HISTÒRICA

De nou escric a aquest arxiu per tal d'aconseguir informació referent al meu besavi que va lluitar al bàndol republicà durant la guerra i, ja que és l'arxiu on més documents hi ha de l'exèrcit republicà faig una petició.

www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/mc/archivos/cdmh/portada.html

Petició	14/03/2016
Resposta	24/05/2016
Informació	Envien nombrosos documents respecte al meu besavi on a més de posar la seva afiliació, hi ha molts documents de la postguerra.

VISITES

1. AMICAL MAUTHAUSEN

(Visita I)

El dia 16/04/2016 vaig anar a la seu d'Amical Mauthausen a Barcelona per tal de recollir el treball que havia presentat per a un concurs (i que desgraciadament no va resultar premiat, esmento aquest detall perquè al concurs que em vaig presentar va ser el de Montserrat Roig i tenia com a premi anar amb l'organització al camp de Mauthausen, per celebrar el x aniversari del lliurament)

Allà em va rebre un home, anomenat Josep, que em va preguntar com portava el treball i quines idees tenia, després d'explicar-li les diferents idees que tenia i la informació que ja havia recollit em va donar unes 'pautes' de com realitzar la meva contextualització, començant des de el final de la primera guerra mundial (amb el tractat de Versalles) i acabant al final de la segona.

Després una dona, anomenada Rosa Turan, va mirar als arxius de l'Amical per veure si tenien alguna cosa i seguidament veient que no en tenien em va donar per escrit el possible camí realitzat per el meu besavi

-Argelers-sur-mer

-(-----) un altre camp

-C.T.E (companyia de treballadors estrangers)

-Presoner dels alemanys a Dunkerque a juny del 1940

-Stalag de Trier

-Stalag de Zagan

-Mauthausen

-Gusen

D'aquest recorregut que em va explicar, l'única cosa que desconeixia era que va ser a un Stalag a Zagan (Polònia) em va dir aquest recorregut basant-se amb el que varen realitzar molts dels republicans que varen acabar a Gusen.

A continuació a la biblioteca que ells tenen, va buscar algun llibre escrit per un testimoni que hagués entrat al camp el mateix dia del meu besavi per tal de saber el recorregut anterior, ja que probablement seria el mateix que l'Agustí.

Parlant també sobre el seu exili van obrir-me la possibilitat que no volgués tornar no només pel tema de que era perseguit pels seus diners, sinó per estar ficat a algun tema secret que ni la família sabia, ja que normalment s'abandonava el país per què creien en la seva ideologia.

(Pensant en tornar un altre dimecres per tal de fer-me sòcia i poder agafar el llibre per llegir-lo i per començar a prendre notes sobre un possible esborrany de la contextualització)

(Visita II)

Durant aquesta segona visita a la seu, el dia 20 d'Abril, vaig fer-me sòcia, això em permetrà rebre la informació més recent, poder endur-me llibres de la biblioteca amb la qual compten i rebre un diari amb articles a més a més de col·laborar amb la fundació. Vaig parlar amb Josep el senyor que l'altra vegada em va donar algunes idees de com realitzar la contextualització, aquesta vegada va donar-me algunes dates des de les quals hauria de realitzar el context per tal d'explicar el perquè d'una guerra civil a Espanya. Mentre ell anava explicant, vaig prendre alguns apunts per saber quines dates importants i fets hauria d'esmentar a la contextualització. Un cop acabada la sessió, vam acordar que tornaria en dues setmanes amb un esborrany del qual seria la contextualització de la Guerra Civil Espanyola al meu treball. Abans de marxar, vaig agafar en préstec un llibre que l'altra vegada vaig veure i que tractava sobre el testimoni d'un home que va entrar el mateix dia al camp de Mauthausen que el meu besavi.

(Visita III)

En aquesta tercera visita a la fundació, el dia 25 de Maig, va tornar el llibre que havia agafat i vaig portar redactada la contextualització des de la guerra del Francès l'any 1808 fins a l'època de les regències, al voltant de 1848. Durant aquesta sessió el senyor Josep va explicar-me amb més detalls l'època de la que jo havia fet el resum per tal de què pogués incloure informació o detalls que no havia posat.

(Visita IV)

Durant aquesta quarta visita, el dia 8 de Juny, vaig portar realitzada la contextualització nacional des de l'any 1848 fins a principis del segle XX. En aquesta sessió igual que en les anteriors el senyor Josep va explicar-me els detalls del període del qual havia fet la contextualització en les últimes dues setmanes per incloure fets que potser no havia esmentat, un cop acabada la sessió vam parlar amb uns altres homes de la fundació que es varen interessar amb el meu treball, un d'ells era fills d'un deportat i per casualitat que va ser capturat al mateix lloc que el meu besavi i per tant van realitzar el mateix recorregut fins als camps de la mort.

(Visita V)

En aquesta 5 visita a la fundació realitzada el 22 de Juny, porto realitzada la contextualització de principis del segle XX fins a l'any 1909. En aquesta sessió el senyor Josep m'explica de manera més aprofundida el que va passar durant aquest període per aportar-me informació que no havia posat i a més a més m'explica la situació d'anys posteriors per tal de donar-me una idea sobre els fets més important dels que hauria de parlar

(Visita VI)

Durant aquesta visita no vaig realitzar la meva habitual sessió amb el senyor Josep, ja que no es trobava a la fundació, en el seu lloc em va atendre la senyora Rosa. Aquesta vegada havia realitzat la contextualització des de l'any 1909 fins a 1936, final de la Segona República. La senyora Rosa em va parlar sobre possibles hipòtesis que podia posar del meu besavi durant la guerra civil, ja que es un període del qual no tenim informació. També em va ensenyar diferents llibres d'homes que van realitzar el mateix o semblant recorregut que el meu besavi per tal de fer-me una idea de com redactar el treball. Vaig agafar un llibre anomenat de Rubí a Mauthausen de Joaquim Aragonès.

2. FUNDACIÓ SALVADOR SEGUÍ

Visito la fundació que porta el nom de l'anarcosindicalista Salvador Seguí, conegut també com 'el noi del sucre'. Allà em reben 5 homes rodejats de caixes i caixes amb arxius, els vaig explicar la meva investigació i el que jo ja sabia, per tal de veure si ells disposaven d'algun tipus document o sabien on podia dirigir-me. M'expliquen (com molta gent anteriorment) que els documents els varen fer desaparèixer o els van cremar (la majoria d'ells). Els hi comento que específicament la informació que més m'interessaria aconseguir és la del període anterior i durant la guerra civil, en el que el meu besavi Agustí Coves Pastor encara era aquí a Barcelona. Em recomanen que intenti contactar mitjançant un correu electrònic amb Holanda, ja que l'International Institute Of Social History, conté molts arxius sobretot de la CNT-FAI, diuen però que és molt difícil obtenir la informació perquè possiblement no els tenen classificats i no permeten consultes per a individuals, o només de manera presencial. Una altra opció (que és molt més propera i amb la que tinc més possibilitats de trobar alguna informació) és enviant una petició a uns arxius de Sant Cugat, ja que aquest tenen algunes reproduccions dels papers que contenen els arxius de Salamanca i potser la podrien enviar amb més rapidesa. Com a última via, em recomanen que busqui a les actes regionals de la CNT-FAI, ja que en aquestes, 'passaven llista' i que potser el seu nom figures en alguna d'aquestes, a més si durant una reunió va parlar, també podria posar el que va dir. Ja que els veiem interessats amb la història, parlem també sobre altres besavis i sobre la mort al camp de concentració d'Agustí, així és com també em diuen que possiblement a Argelers al nou Centre de D'Interpretació obert fa poc continguin documents que abans eren a la biblioteca de poble. D'altra banda, per als meus besavis d'origen andalús, em recomanen una pàgina web creada per trobar informació que la gent ha anat posant sobre els combatents de l'exèrcit Republicà.

3. OBRA DE TEATRE ' UN CEL DE PLOM'

El diumenge 17 d'Abril vaig anar al teatre Plazza de Castelldefels per veure l'obra de teatre del llibre que explica les vivències de la Neus Català, '*Un Cel de Plom*'. Ja m'havia llegit el llibre aquest estiu, però una cosa és llegir-ho i un altre és presenciar un monòleg explicar-t'ho i transmetent la història al públic per tal de posar-los a la pell d'una deportada que va patir l'horror dels camps nazis. Aquesta jove catalana que va travessar la frontera amb 182 nens va ser atrapada pels nazis mentre treballava pels maquis i van deportar-la al camp de dones de Ravensbruck. El monòleg a més d'explicar l'horror viscut als camps també et fa veure com la reincorporació a la societat després de tant patiment i mort, no és gens fàcil i menys per a una espanyola que no podia tornar al seu país. Va ser tan dolent el temps viscut als camps com el posterior amb les seqüeles que aquest va deixar-li. Penso doncs que aquesta obra m'ajuda't a comprendre la duresa de la vida i la força de Neus Català. M'imagino doncs els horrors que devia viure el meu besavi durant la seva estada allà.

4. CONFERÈNCIA 'L'EXILI DEL 1939 EN L'EUROPA DE LES DIÀSPORES

La conferència realitzada el 12 de Maig al Born, era una de les diverses conferències que tractaven la temàtica de la guerra civil espanyola i fets posteriors. A la que vaig assistir tenia el títol de 'L'exili del 1939 en l'Europa de les diàspores' i va ser realitzada per dos professors de la Universitat Autònoma de Barcelona. Van parlar sobre el conegut exili i els fets similars que es van produir a Europa durant els mateixos anys. Després de parlar sobre fets històrics es van centrar en tema de com l'exili va afectar la cultura a més també van comparar a la situació que s'està patint avui dia amb els refugiats i la d'aquells anys.

5. CONSOLAT FRANCÈS

Per tal d'entregar els documents necessaris perquè l'únic fill d'Agustí cobrés una indemnització que estava donant el govern francès el meu pare i el seu cosí van anar al consolat. Allà una dona els hi va facilitar tot el procés i el meu pare li va estar explicant que jo estava realitzant el treball de recerca sobre això. La dona, que per cert era filla de deportats, es va interessar i va estar comentant al meu pare que podria incloure al meu treball, que les pagues que reben els familiars dels republicans no haurien de tributar a Espanya, ja que són diners francesos i allà ja tributa. Per últim va facilitar al meu pare un llistat del 'Journal officiel de la république française' on apareix el meu besavi per últim es va posa a la meva disposició per si alguna vegada necessito ajuda.

6. ARGELERS-SUR-MER

Visito Argelers-sur-Mer, ja que durant l'exili va ser un dels camps francesos que va rebre més republicans i on va ser el meu besavi al principi. A la platja només queden uns panells informatius amb fotografies i explicacions de com va ser el camp i una pedra com a monument dedicat als republicans. També visito el cementiri que hi ha als afores de la ciutat dedicats als espanyols que van perdre la vida al camp. Per finalitzar la visita, vaig anar al memorial del camp d'Argelers-sur-Mer, és un museu molt petit on expliquen breument i de manera molt comprensible des de la guerra civil espanyola fins a l'obertura dels camps francesos. Consta de panells informatius fotografies i mapes a més de vídeos d'espanyols com a testimonis del camp. La directora del memorial amb la que prèviament havíem parlat, em va explicar les diferents fonts d'on podria trobar informació sobre els llistats del camp de francesos a més de lliurar-me un llistat amb llocs on podria dirigir-me per intentar trobar aquesta informació. També em facilita el seu correu per tal de què si ella pogués aconseguir alguna cosa o a l'inrevés ens les puguem fer arribar.

7. RIVESALTES

Visito aquest memorial, ja que Rivesaltes és un dels pocs camps que encara conserva les barraques on vivien tots els que van conèixer allà. També consta d'un memorial on expliquen la creació del camp així com els diversos internats al llarg del seu període d'obertura, des de els republicans espanyols fins als harkis durant la descolonització d'Argèlia.

8. CURS 'LA GUERRA CIVIL, ELS INICIS DEL CONFLICTE (1936)'

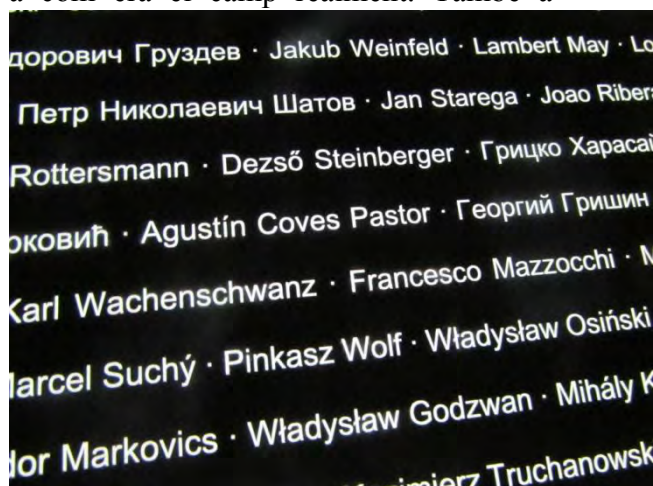
Durant 5 dies vaig realitzar un curs intensiu sobre aquesta temàtica en el qual cada dia dos professors de diferents universitats especialitzats en la matèria, parlaven d'un aspecte diferent del curs. Aquest tenia 10 punts diferents que es varen tractar en sessions d'aproximadament 2 hores. Els diferents títols de les sessions varen ser els següents:

1. Presentació del curs: context històric general de la Segona República (doctor Jordi Casassas)
2. Les eleccions de febrer: del pacte al govern del Front Popular (doctor José Luis Martín Ramos)
3. L'església i la guerra civil
4. La guerra civil en la literatura i el cinema: relato de la tragèdia, recuperació de la memòria, creació del mite (doctor Rusell)
5. La CEDA i el Bloc Nacional (Doctor Eduardo González Calleja)
6. El cop d'Estat del 17 de juliol (Doctor
7. La Catalunya republicana després de les eleccions de febrer de 1936 (doctor Carles Santacana)

8. Catalunya en el conflicte (Doctor Josep Maria)
9. Diplomàcia i premsa internacional en los inicis de la guerra civil (Doctor Arnau)
10. Llums i ombres del final de la Segona República.

9. MAUTHAUSEN MEMORIAL

Aquest estiu vaig visitar el memorial del camp de concentració de Mauthausen, situat a Àustria. Durant la visita acompanyada per una audioguia vaig poder visitar tot el recinte rebent una explicació de cada cosa. També vaig poder contemplar a més del recinte tancat de les barraques, els diferents monuments dedicats a les víctimes del camp i veure la pedrera amb les conegudes ‘escales de la mort’. El camp no està conservat en la seva totalitat i compta amb diferents reproduccions que s’aproximen molt a com era el camp realment. També a l’interior d’un dels barracons hi ha un museu i la sala dels noms, al mateix recinte hi ha el crematori amb una reproducció dels forns originals que estaven en funcionament nit i dia i on actualment hi ha moltes plaques en record de les víctimes. Amb aquesta visita doncs, vaig poder contemplar un dels llocs on va estar el meu besavi i veure en primera persona el camp de la mort. (Explicació més detallada durant la redacció de la vida d’Agustí)

Nom del meu besavi dins de la sala dels noms

10. GUSEN MEMORIAL

El memorial de Gusen és molt petit comparat amb el de Mauthausen, ja que només conserva un barracó on hi ha un petit museu amb l’explicació de com era el camp. El memorial passa gairebé in advertit, ja que està rodejat de cases construïdes on anteriorment hi havia els barracons del camp. També compta amb una reproducció del forn on hi ha plaques en record de les víctimes.

CONCLUSIONS

Potser els meus besavis no es coneixien, però tots encara que de manera diferent varen patir els efectes d'aquesta guerra civil tant sanguinària, que com de costum va afectar plenament a la població civil.

Amb tota aquesta àmplia i dificultosa recerca, realitzada a través de fonts orals familiars i fonts documentals als arxius, he arribat a conclusions diferents.

Els meus besavis republicans, tot i lluitar en el mateix bàndol, les decisions que varen prendre un cop finalitzada la guerra els hi va comportar tenir un destí o un altre. Per l'Agustí, marxar a l'exili va comportar-li un camí ple de patiment i una mort prematura. A Manuel no marxar i quedar-se a l'Espanya de Franco va provocar-li una repressió i una vida complicada. Per últim a Luis el fet d'anar a la guerra li va provocar una mort prematura a causa de les ferides.

Segons la zona geogràfica on et trobessis, hi havia l'obligació de lluitar amb el bàndol que tenia el terreny tot i no compartir els ideals, un exemple pot ser el meu besavi José, obligat a lluitar amb els nacionals. És a dir, que no sempre hi havia la llibertat de triar al bàndol per al qual lluitaves.

Una altra conclusió que he extret, és que la guerra l'única cosa que els hi va provocar als meus besavis i a tots els combatents, va ser treure'ls la innocència i la joventut, va fer-los madurar quan encara no els tocava i va convertir-los en adults.

La recerca d'aquest treball en l'àmbit nacional ha sigut bastant dificultosa, a causa de la dispersió dels documents, també l'atenció en alguna de les institucions i fundacions ha sigut irregular, amb tot això el que vull expressar, és la manca d'una bona classificació. Però amb els correus i peticions enviats a individuals i algunes fundacions no vinculades amb 'L'Estat', han sigut molt més atents.

Per altra banda, l'atenció a l'estranger ha sigut ben diferent, els arxius tenen una millor classificació i organització dels documents, fet que fa que la recerca sigui molt més còmoda i ràpida.

Aquest treball també ha servit per recuperar una petita part de la memòria històrica, dins de la 'desmemòria' general que hi ha al país. El fet de realitzar aquesta recerca ha significat un 'petita' gratificació econòmica per al fill de l'Agustí, pel fet que el seu pare morís a un camp de concentració.

Puc afirmar que hi ha una 'desmemòria', ja que a través d'aquesta investigació, he pogut veure el vuit que encara és present dins de la nostra història tot i que han passat 80 anys de la guerra civil, aquest vuit que hi ha justificat amb l'argument de 'no remoure el passat', l'únic que fa és no fer justícia. Crec que hi ha la necessitat de tenir una memòria històrica, d'explicar la història com va ser i de fer justícia per aquells que la demanden, per tal que ningú quedi a l'oblit.

El fet de parlar de la guerra i del franquisme, és encara avui dia un tema tabú dins de la nostra societat, ja que no es parla fàcilment d'ells, a les víctimes o fills de les víctimes el record els impedeix explicar-ho tot, els hi costa i això ho he pogut viure de ben a prop realitzant les diferents entrevistes del treball.

A través de la recerca he pogut comprovar com diferents fets històrics han afectat als diferents integrants de la meua família, des de fets més globals com la divisió d'Espanya en la guerra civil i la Segona guerra mundial fins a legislacions, com per exemple la franquista amb caràcter repressiu.

Amb l'experiència d'haver realitzat tota aquesta recerca la meua demanda a través de la meua experiència seria recopilar, en l'àmbit nacional, les fonts en institucions veritablement democràtiques i amb una classificació adequada per poder atendre les diferents peticions realitzades per la ciutadania de manera ràpida i eficaç i contribuir així al coneixement de la nostra història més recent, per crear un futur millor.

WEBGRAFIA

<http://cider-argeles.blogspot.com.es/search/label/Documents>

<http://bibliotecadeladeportacion.blogspot.com.es/2012/04/espanoles-en-el-exilio.html>

<http://deportados.es/investigacion>

<https://es.wikipedia.org/wiki/Steyr-Daimler-Puch>

<http://www.elholocausto.net/parte03/cam19.htm>

<http://www.memoriales.net/topographie/Austria/gusen.htm>

<http://www.memorialgenweb.org/memorial3/deportes/complement.php?id=72283>

<http://deportados.es/investigacion>

<http://moro.claude.free.fr/treviri/prisonniers.html>

<http://historiaconminusculas.blogspot.com.es/2011/10/los-espanoles-de-dunkerque.html>

<http://www.eurasia1945.com/protagonistas/ejercitos/9a-compania-republicana-espanola-la-nueve/>

<http://tallerhistoriapce.blogspot.com.es/2010/09/historia-de-los-guerrilleros-espanoles.html>

<http://www.combatientes.es/Busquedas.htm>

<http://memoriasdelaguerracivil.blogspot.com.es/p/archivos-militares.html>

<http://todoslosrostros.blogspot.com.es/2008/08/los-campos-de-concentracin-franceses.html?m=1>

<http://moro.claude.free.fr/treviri/localisation.html>

<http://moro.claude.free.fr/treviri/1a.jpg>

<https://es.wikipedia.org/wiki/Stalag>

<http://www.muzeum.eline2.serwery.pl/index.php?id=61&lng=eng>

<http://www.olesademontserrat.cat/ajuntament-seu-electronica/arxiu-historic-municipal/constitucio-de-l-arxiu-historic.htm>

<http://www.belliludi.com/azul2.html>

<https://www.ushmm.org/wlc/es/article.php?ModuleId=10007230>

http://www.savoie-archives.fr/archives73/expo_savoie_des_ombres/pano09/pages/03-01-PGF_42.html

<http://stalagviii-genealogie.xooit.eu/t221-photo-de-groupe-stalag-VIIIC.htm?start=30>

<http://www.servicehistorique.sga.defense.gouv.fr/?q=content/%E2%80%A2-%C3%A0-caen>

<http://www.exiliadosrepublicanos.info/es/historia-exilio>

<http://aragonesesexilioydeportacion.blogspot.com.es/2012/10/1940-1941-republicanos-prisioneros-de.html>

http://www.academia.edu/2362946/Un_exilio_al_combate_republicanos_esp%C3%B1oles_en_Francia_1939-

[1945_en_Actas_del_curso_de_verano_Migraciones_y_exilios_Esp%C3%B1a-Francia_Migrations_et_exils_Espagne-France](http://www.academia.edu/2362946/Un_exilio_al_combate_republicanos_esp%C3%B1oles_en_Francia_1939-1945_en_Actas_del_curso_de_verano_Migraciones_y_exilios_Esp%C3%B1a-Francia_Migrations_et_exils_Espagne-France)

<http://blog.rtve.es/somosdocumentales/2015/07/la-2-estrena-los-olvidados-de-la-1%C3%ADnea-magnot-la-historia-de-los-republicanos-esp%C3%B1oles-exiliados-e.html>

https://es.wikipedia.org/wiki/Campo_de_concentraci%C3%B3n_de_Argel%C3%A8s-sur-Mer

<https://www.clubensayos.com/Historia/OPERACI%C3%93N-DYNAMO-DUNKERKE/338198.html>

<http://www.lasegundaguerra.com/viewtopic.php?f=259&t=12481>

<http://www.monografias.com/trabajos/seguemun/seguemun.shtml>

BIBLIOGRAFIA

‘Homenaje a Cataluña’

Per tal de fer-me una idea de la situació de la època.

GEORGE ORWELL. Homenaje a Cataluña. Editorial Contemporánea DEBOLS!LLO. Impres a Snat Llorenç D’Hortons (Barcelona).

‘El reloj de Neuengamme’

Es podria dir que és una història semblant a la del meu avi. Uns homes amb família, que residien prop de Barcelona, afiliats a la CNT-FAI, amb llocs de treball força bons i tots dos obligats a marxar amb un exili sense retorn, maltractats per França, obligats a patir als camps francesos, capturats pels nazis i tots dos amb un final diferent però a la vegada semblant, la mort. Una mort lluny del seu país, de la seva família, tots dos llunys de casa seva. És un llibre ple de sentiments on s’explica una realitat molt cruel, la guerra i la postguerra espanyola. L’autor narra la seva vida durant la infantesa i també esmenta la seva investigació sobre el seu pare ja a l’edat adulta. És un petit relat que narra una de les mil històries de les famílies espanyoles durant aquest període. Aquest llibre m’ha ensenyat que per a fer una investigació, no fa falta saber cadascun dels passos, que encara no es puguin saber tots els passos dels familiars la teva investigació pot ser important

JUAN ZAFÓN TRILLAS. El reloj de Neuengamme. Primera edició abril 2011. Impres a Romanyà. Editorial Duxelm.

El Mariner del “Maria Rosa”

Aquest llibre, és un relat de la vida de Francesc Batiste Baila, un jove que volia ser mariner però que desgraciadament la guerra li va impedir aconseguir el seu somni i el va portar a l’exili a França, allà va ser capturat i després d’estar presoner a dos Stalags va entrar al camp de concentració nazi de Mauthausen. Narra les seves vivències al camp i la seva vida després de l’alliberament. És increïble tot allò que narra i la seva força de voluntat per tenir una memòria històrica digna i no oblidar mai els companys morts als camps.

Aquest llibre a més de mostrar-me com pot canviar la vida de la gent en molt poc temps i la duresa d’estar en un altre país per què el teu no et reconeix, és una mostra de superació i la demostració que uns fets com aquest no poden tornar a succeir. Aquest llibre també coincideix amb les dates del tancament del meu avi al

camp i la ruta realitzada, fet que m'ha fet pensar que segurament tots dos viatgessin al mateix comboi cap al camp de la mort.

FRANCESC BATISTE BAILA. El mariner del 'Maria Rosa'. Editorial Antinea, Fundació Caixa Vinaròs i ajuntament de vinaròs.

'Història 2 batxillerat'

Per tal de fer la contextualització en l'àmbit nacional i donar una visió de la situació anterior a la guerra.

JORDI CASASSAS, ALBERT GHANIME I CARLES SANTACANA. Història 2 Batxillerat. Barcelona. Santillana 2009.

OBRES DE REFERÈNCIA

JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ JIMÉNEZ, Los esclavos españoles de Hitler (Planeta, Barcelona, 2002)

ANTONIO VILANOVA, Los olvidados: los exiliados españoles en la segunda guerra mundial (Ruedo Ibérico, París, 1969)

DAVID WINGEATE PIKE, Vae Victis! Los españoles refugiados en Francia 1939-1944 (Ruedo Ibérico, París, 1969) y españoles en el holocausto.